

“INSIDE JUSTICE”

ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ
සමාජභාවය මත පදනම් වූ
හිංසනයට පත් වින්දිතයින්
සඳහා සාධාරණත්වය
ඉටු කිරීම

ආසියා පදනමේ අන්දැකීම් හුවමාරුව

INSIDE JUSTICE

*Enabling justice for victims survivors of
sexual and gender-based violence*

ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයට පත් වින්දිතයින් සඳහා
යුක්තිය ඉටු කිරීම

ආසියා පදනමේ අන්දැකීම් හුවමාරුව

“Inside Justice” ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම

රමණි ජයසුන්දර, අධ්‍යක්ෂ - ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා යුක්තිය පිළිබඳ වැඩසටහන්
ඉවැන්ජලින් ද සිල්වා, වැඩසටහන් කළමනාකාරිණී
බවනි ඒදිරිසුරිය, වැඩසටහන් සහකාර

ආසියා පදනම

2020

ලිංගික නිංසනයට ගොදුරු වූ කාන්තාවන් හා ගැහැණු ළමුන් පිළිබඳ යතාර්ථයන් අවබෝධ කර ගැනීම සහ ඒවාට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ යුක්තිය පිළිබඳ විධිමත් අංශය සමග සම්බන්ධ වී දියත් කර සියලුම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සහ ඉගෙනීම් ලේඛනගත කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රකාශනය සම්පාදනය කරන ලදී. සෑම තත්වයකටම ගැලපෙන එක් පොදු ප්‍රවේශයක් නොමැති බව අප වටහා ගෙන ඇති නමුත්, අපගේ මෙම අත්දැකීම් අප හා සම ව්‍යාපෘති කටයුතුවල යෙදෙන පුද්ගලයින් මෙන්ම සංවිධානවලට හෝ ශ්‍රී ලංකා ආසියා පදනම විසින් ඉදිරියේදී දියත් කිරීමට නියමිත වැඩසටහන් කෙරෙහි ප්‍රතිලාභයක් වනු ඇතැයි අපි අපේක්ෂා කරමු. එමෙන්ම, මෙම ප්‍රකාශනය යුරෝපීය සංගමයේ මූල්‍ය සහයෝගය ඇතිව සම්පාදනය කරන ලද මුත්, ඉන් හුදෙක් යුරෝපීය සංගමයේ අදහස් පිළිබිඹු නොකරයි.

මෙම ප්‍රකාශනය සහ එහි අන්තර්ගතය පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා කරුණාකර පහත සඳහන් අය අමතන්න:

- රාමණී ජයසුන්දර (ramani.jayasundere@asiafoundation.org)
- ඉවැන්ජලින් ද සිල්වා (evangelina.desilva@asiafoundation.org)
- බවනි ඒදිරිසූරිය (bavani.edirisooriya@asiafoundation.org)

ආසියා පදනම
30/1, බගනලේ පාර
කොළඹ 03
ශ්‍රී ලංකාව

අන්තර්ගතය

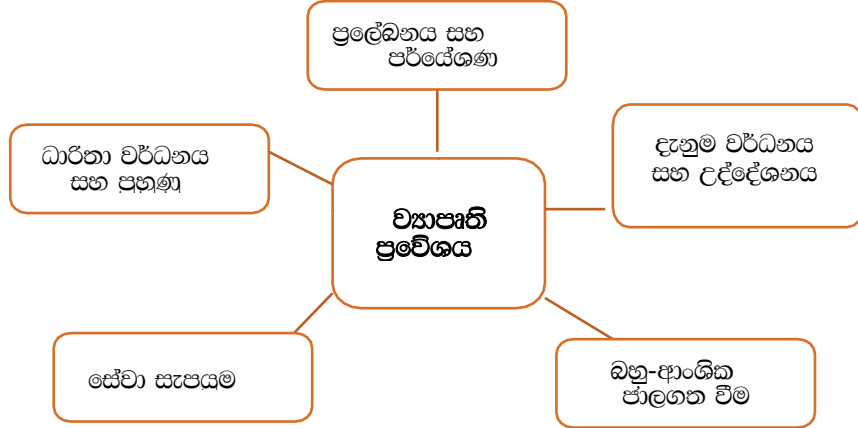
අන්තර්ගතය	1
අ. ඔබ මෙම ප්‍රකාශනය පිළිබඳව දැන ගත යුත්තේ මොනවාද?.....	2
ආ. ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනයන්ට ගොදුරු වූවන් සඳහා සාධාරණත්වය පිළිබඳ කටයුතු කරන්නේ ඇයි ?.....	3
ඇ. වින්දිතයා කේන්ද්‍ර කොටගත් දෘෂ්ඨිකෝණයකින් කටයුතු කරන්නේ ඇයි ?.....	4
ඈ. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාධාරණත්වය පිළිබඳව කටයුතු කිරීම ඇරඹීමට පෙර ඔබ දැන සිටිය යුත්තේ මොනවාද?.....	6
ඉ. දැරූ උත්සාහයන් සහ කරන ලද අත්හදා බැලීම්.....	12
ඊ. අනාගත අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට අප සූදානම්ද?.....	20
එ. වැඩිදුර තොරතුරු ලබා ගත හැකි වෙනත් ප්‍රකාශන මොනවාද?.....	22
ස්තූතිය	25

ඔබ මෙම ප්‍රකාශනය පිළිබඳව දැන ගත යුත්තේ මොනවාද?

“ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන් හා ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහි ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනය මැඩපැවැත්වීම පිණිස විධිමත් යුක්තිමය අංශයේ වගකීම සහ වගවීම සහතික කිරීම” මැදයේ ක්‍රියාත්මක වූ තුන් අවුරුදු ව්‍යාපෘතියකින් ආසියා පදනම ලබා ගත් අත්දැකීම් සහ උගත් දේ මෙම ප්‍රකාශනයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇත. යුරෝපා සංගමයේ මූල්‍ය සහයෝගය ඇතිව ආසියා පදනමේ ශ්‍රී ලංකා කාර්යාලය විසින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී “කාන්තා පිහිට” ආයතනය සහ “කාන්තා හා මාධ්‍ය සාමූහිකය” දේශීය හවුල්කරුවන් ලෙස වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු කරන ලදී.

ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනය පිළිබඳ සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී විධිමත් යුක්තිමය අංශය තුළින් ඉස්මතු වූ හිඩැස්, අඩුපාඩු, අසංවේදිතාවයන් සහ වෙනස්කොට සැලකීමිච්චලට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස මෙම ව්‍යාපෘතිය සකස් කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත අරමුණ වූයේ යුක්තිසහගත, සාධාරණ හා සංවේදී අධිකරණ ක්‍රියාදාමයන්ට ප්‍රවේශ වීම හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ට සහ ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහි ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට පිළියම් යෙදීමයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය, සාධාරණ නඩු විභාගය, නීසි ක්‍රියාදාමයන් සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය වශයෙන් සංවේදී හා යුක්තිය සඳහා සමාන ප්‍රවේශය ආදිය කෙරෙහි වගවීම පිණිස ඉහළ සිට ක්‍රියාත්මක වූ බහුවිධ ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කල අතර ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට ගොදුරු වූ කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන්ට යුක්තිය හා සාධාරණත්වය ඉටු වීම සහතික කිරීම පිණිස සිවිල් සමාජය තුළ සිදු විය යුතු සජීවීකරණයන් හා වගකීම සැලකිල්ලට ගනිමින් පහළ සිට ක්‍රියාත්මක වූ වගවීමේ ක්‍රියාවලියක් ද අනුගමනය කරන ලදී.

මෙම ප්‍රකාශනයේ සඳහන් අත්දැකීම් පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති ප්‍රවේශයන් යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ක්‍රියාකාරකම් හරහා පුළුල් වශයෙන් ලද තොරතුරු මත පදනම් වූ ඒවාය;

මෙම ප්‍රකාශනය මගින් විශේෂයෙන්ම, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට ගොදුරු වූ කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන් සඳහා වන සාධාරණත්වය පිළිබඳ අත්දැකීම් සඳහන් කර ඇති අතර එය ආසියා පදනමේ කටයුතු පිළිබඳ දීර්ඝ ඉතිහාසය සහ අධිකරණ අමාත්‍යාංශය, විනිසුරුවන්ගේ ආයතනය, නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව, සමට් මණ්ඩල කොමිසම, නීති ආධාර කොමිසම සහ ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය කෙරෙහි දැක්වූ සහයෝගය ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ විධිමත් යුක්තිමය අංශය සමග පවත්වා ගත් හවුල්කාරීත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම මෙන්ම සනාථ කිරීම කර ඇත.

එමෙන්ම, මෙමගින් කාන්තාවන්ට හා ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහි ගෘහස්ත, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට යුක්තිමය අංශයේ ප්‍රතිචාරයන් දැනුම් දීම පිණිස වින්දිතයා කේන්ද්‍ර කොටගත් ක්‍රමෝපායික මැදිහත්වීම් කරන ලෙස සංවර්ධන වෘත්තිකයින්, සේවා සපයන්නන්, නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන්නන් සහ අධිකරණමය අංශය වෙත දැනුම් දීම අරමුණු කර ඇත. සෑම තත්වයකටම ගැලපෙන එක් පොදු ප්‍රවේශයක් නොමැති බව අප වටහා ගෙන ඇති අතර, අපගේ මෙම අත්දැකීම්, ඉගෙනීම්, අභියෝග සහ පසුබෑම් අප හා සම ව්‍යාපෘති කටයුතුවල යෙදෙන පුද්ගලයින් මෙන්ම සංවිධානවලට ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇතැයි අපි අපේක්ෂා කරමු.

ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට ගොදුරු වූවන් සඳහා සාධාරණත්වය පිළිබඳ කටයුතු කරන්නේ ඇයි ?

ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනය, මානව හිමිකම් පිළිබඳ ප්‍රධාන ගැටළුවක් වන අතර එය දිනෙන් දින ඉහළ යමින් පුළුල් වශයෙන් ව්‍යාප්ත වෙමින් පවතින බවට සාක්ෂි ඇතත්, ඒ කෙරෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ විධිමත් යුක්තිමය අංශයේ ප්‍රතිචාරය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය වශයෙන් අන්ධ ස්වභාවයක් පෙන්වුම් කරන අතර එබඳු හිංසනයන්ට ගොදුරු වූ කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන්ගේ අත්දැකීම් සහ ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන්ට හිස ප්‍රතිචාර නොදක්වයි. ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට මුහුණ දුන් වින්දිතයින්ට විධිමත් යුක්තිමය අංශය කෙරෙහි ප්‍රවේශය අඩු වීමට යුක්තිය පසිඳුලීමේ ක්‍රියාවලියේ පවතින දීර්ඝ ප්‍රමාදයන් සහ වින්දිතයින් මත පැටවෙන ඔප්පු කිරීමේ භාරය හේතුවෙන් වින්දිතයින් සහ සිවිල් සමාජය අතර අධිකරණ පද්ධතිය පිළිබඳ පවතින අවිශ්වාසය ඇතුළු කරුණු කිහිපයක් බලපායි; අධිකරණ අංශයේ නිලධාරීන් සහ සේවා සපයන්නන් (විනිසුරුවන්ගේ සිට, නීතිඥයින්, නඩු පැවරීමේ ක්‍රියාවලිය නසුරුවන්නන්, අධිකරණ කාර්ය මණ්ඩලය, පොලිසිය, ළමා ආරක්ෂණ නිලධාරීන්, වෛද්‍ය හා අධ්‍යාපන නිලධාරීන්, උපදේශන නිලධාරීන්, විවාහ රෙජිට්‍රාර්වරුන් සහ සුඛසාධන සේවාවල නියුතු අය දක්වා) තුළ සංවේදිතාවය හා උපායඥාණය අඩුකම; හිංසනයන්හි අපරාධකරුවන්ට සමාව ලබාදීම සහ අත්සිටවූ සිර දඬුවම් නියම කිරීම, යුක්තිය සඳහා ප්‍රවේශය අවම කෙරෙන හෝ වලක්වන පරිදි වන පක්ෂපාති ආකල්පයන් සහ සිවිල් සමාජ මැදිහත්වීමට හා ක්‍රමානුකූලව අධිකරණ පද්ධතියට බලපෑම් කිරීමට මෙන්ම එය සැලකිය යුතු අවධානයට යොමු විය යුතු කාරණයක් ලෙස සැලකීම පිණිස සහය වීමට අවශ්‍ය ධාරිතා ගොඩනැගීම මදිකම ආදිය ඒ අතර වේ. බොහෝ විට, පොලිසියේ සිට අධිකරණය දක්වා විධිමත් යුක්තිය පසිඳුලීම පිණිස වන පද්ධතිය ඔවුන් ආරක්ෂා කිරීමට බැඳී සිටින බවක් පෙන්වුම් කරයි.

කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකාවේ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනය වැළැක්වීම සහ ආමන්ත්‍රණය පිණිස වන නීතිමය රාමුව ශක්තිමත්ය. කාන්තාවන්ගේ (සහ දරුවන්ගේ) භෞතික අඛණ්ඩතාවය ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස අපරාධ නීතිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය 1995 සහ 1998 දී සංශෝධනය කරන ලදී. නීති විරෝධී ලිංගික සංසර්ගයෙහි යෙදෙන ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, කුටිඨන (මිනිස් ජාවාරම්) විරෝධී නීති, ලිංගික හිංසනය අපරාධයක් සේ සැලකීම, ව්‍යතිචාරය අපරාධයක් සේ පිළිගැනීම සහ ලිංගික අපරාධයන්හි වින්දිතයින් බවට පත්වූවන්ගේ අනන්‍යතාවය හෙළිදරව් කෙරෙන තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම තහනම් කිරීම වැනි ස්ත්‍රී දූෂණ හා සම්බන්ධ නීති සහ වැරදි සංශෝධනය කිරීම මීට ඇතුළත්ය. 2015 දී ඇතුළත් කල වින්දිතයින් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ නීති මගින් ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට ගොදුරු වූවන්ට තව දුරටත් ආරක්ෂාව ලබා දෙන ලදී. 1998 අධ්‍යාපන ආයතනවල නවක වදය සහ වෙනත් ආකාරයේ ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා තහනම් කිරීමේ පනත මගින් අධ්‍යාපන ආයතනයක් තුළ සිටින ඕනෑම පුද්ගලයෙක් විසින් ලිංගික හිංසන කිරීම, බරපතල තුවාල සිදු කිරීම, ප්‍රාණා ඇපකරුවන් සේ තබා ගැනීම, නීති විරෝධී ලෙස සිරකොට තැබීම සහ නවක වදය අපරාධ සේ සලකයි. 2005, ගෘහස්ත හිංසන වැළැක්වීමේ පනත මගින් පවුලේ සාමාජිකයෙකු අතින් ප්‍රවණ්ඩත්වයට පත් වන (චිත්තවේගී අපයෝජනයන් ඇතුළුව) පුද්ගලයින්ට ආරක්ෂණ හෝ අතුරු ආරක්ෂණ නියෝගයක් ලබා ගැනීමේ සිවිල් ප්‍රතිකර්මයක් සපයයි.

කාන්තාවන්ට එරෙහි ලිංගික හිංසන පිළිබඳ අපරාධයන් සඳහා ඇති එකම යුක්තිමය අවස්ථාව විධිමත් අධිකරණ පද්ධතිය බවට පිළිගැනීමට මෙම නීති ක්‍රියාත්මක වන අතර, නීතීන් දෝෂ සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ කාන්තාවන්ගේ අයිතිවාසිකම්, භූමිකාවන් සහ අපේක්ෂිත හැසිරීම පිළිබඳ වෙනස්කොට සැලකෙන සමාජ-සංස්කෘතික අර්ථකතනයන් සමග බොහෝ විට විධිමත් අධිකරණවල යුක්තිය සඳහා කාන්තාවන්ට ඇති ප්‍රවේශය නොසලකා හරී. ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ට එරෙහි ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ පිළියම යෙදීම, සමාජ-සංස්කෘතික පැහැදිලි කිරීම සපයන කතිකාව තුළ පසුබෑමට ළක්ව ඇති අතර එය කාන්තාවන්ට එරෙහි ලිංගික හිංසනය විවිධාකාර ලෙස සාධාරණීකරණය කරමින් හා සුචකොට තකමින් ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් ආමන්ත්‍රණය පිළිබඳව විධිමත් අධිකරණ පද්ධතියට වැදගත් කාර්යභාරයක් ඇති බව පැහැදිලි පිළිගැනීමක් ඇති කිරීමට සහය නොදක්වයි.

අධිකරණය, නඩු පැවරීම කටයුතු පවත්වාගෙන යනු ලබන්නන් සහ පෞද්ගලික නීතිඥයින් දැනුවත් කිරීම සහ සංවේදී කිරීම පිණිස දරණු ලබන නාවකාලික උත්සාහයන් හැරුණු විට, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් කෙරෙහි සංවේදී ප්‍රතිචාර දැක්වීම ප්‍රධාන ධාරාවට එක් කිරීම සඳහා විධිමත් යුක්තිමය අංශයේ හෝ විධිමත් නීති අධ්‍යාපනය තුළ කිසිදු ප්‍රබල හා සාමූහික ප්‍රයත්නයක් ගෙන නොමැත. එහෙයින්, යුක්ති දාමයේ විධිමත් සම්බන්ධතාවල ඇති අඩුපාඩු හඳුනාගෙන කාන්තාවන්ට එරෙහි ලිංගික හිංසනය කෙරෙහි පිළියම යෙදීම හා වැළැක්වීම පිණිස යුක්තිය පසිඳුලීමේ සියලු පාර්ශවකරුවන් තුළ වෙනසක් ඇති කිරීම තවමත් දැඩි අවශ්‍යතාවයක්ව පවතී.

මේ සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සහ අධිකරණමය අංශයේ මැදිහත්වීම් මගින්, කල හැකි

තවත් බොහෝ දේ, වඩා හොඳින් කල හැකි දේ, නොකල යුතු දේ මෙන්ම වඩාත්ම හොඳ ප්‍රතිපල ගෙන දෙන දේ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දෙයි. එබැවින්, මෙම මෘත කාලීන ව්‍යාපෘති හා මැදිහත්වීම් ධනාත්මක හා ප්‍රගතිශීලී වෙනසක් ඇතිකර තිබෙන අතර, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් කෙරෙහි ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය වශයෙන් සංවේදී හා වින්දිතයින් කේන්ද්‍ර කොටගත් දෘෂ්ඨිකෝණයකින් ප්‍රතිචාර දැක්වීම, පිළියම් යෙදීම සහ වැළැක්වීම සඳහා යුක්තිමය අංශයේ මැදිහත්වීම් කෙරෙන පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම පිණිස තවත් බොහෝ දේ කල යුතුව ඇත.

වින්දිතයා කේන්ද්‍ර කොටගත් දෘෂ්ඨිකෝණයකින් කටයුතු කරන්නේ ඇයි ?

අපගේ කාර්යයන්ගෙන් ලැබෙන එක් ප්‍රධාන ඉගෙනීමක් වන්නේ, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට මුහුණ දුන් වින්දිතයින් සඳහා සහයවීම ඉලක්ක කරගෙන, සංවර්ධන වැඩසටහන් අදාල ප්‍රතිලාභීන්ගේ සැබෑ අවශ්‍යතාවයන් සැපයීමට පරිදි පලදායී ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම පිණිස වින්දිතයින්ගේ හැඟීම් හා අවශ්‍යතා නිසි ලෙස තේරුම් ගත යුතු බවයි. යුක්තිය පසිඳීමේ මැදිහත්වීම් සම්බන්ධයෙන් ගත්කල, වින්දිතයින්ට යුක්තිය ඉටුකර ගැනීමට සහය වීම සඳහා මෙන්ම අපරාධකරුවන්ට නිසි දඬුවම් ලබා දීම සහතික කිරීම පිණිස පොලිසියේ සිට අධිකරණය දක්වා නීති, ක්‍රම පද්ධතීන් සහ ක්‍රියාවලීන් පවතිනුදී පවා, ඔවුන්ට ඇති එකම හා අවසාන විකල්පය වන නීතිමය පිළිසරණ පැහීමට වින්දිතයින් පසුබට වන්නේ ඇයිද? යන්න විමසීම වැදගත්ය. ගෘහස්ත හිංසනය, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයක් සම්බන්ධයෙන් නීතිමය පිළියම වින්දිතයෙකුගේ අවසන් විකල්පය බවට පත් වන්නේ මන්දැයි සංවර්ධන වෘත්තිකයින්ට සහ යුක්තිමය අංශයේ සේවා සපයන්නන්ට වටහා ගැනීමට සහය සැලසීම පිණිස, අප ක්‍රියාත්මක කල වැඩකටයුතු හා පර්යේෂණ හරහා අවබෝධ කර ගත් හේතු 10 ක් පහත සඳහන් වේ;

1. **අයිතිවාසිකම්, හිතීන් සහ උපකාරක සේවාවන් පිළිබඳ දැනුම:** රටපුරා ක්‍රියාත්මක වන වැඩසටහන් වලින් පෙනී යන්නේ බොහෝ කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන් සිය අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව හෝ එම අයිතිවාසිකම් උල්ලංගනයක් සිදුවුවහොත් ලබා ගත හැකි නීතිමය පිළියම් පිළිබඳව නොදන්නා බවයි. විධිමත් අධ්‍යාපන විෂයමාලාවන් තුළ හෝ ව්‍යුහාත්මක දැනුවත් කිරීම් වැඩසටහන් තුළ මෙම මාතෘකා ඇතුළත් නොවන පසුබිමක් තුළ හිංසනය සහ සමීප සහකරු සබඳතා තුළ බලය පාවිච්චි කිරීම බොහෝවිට සාමාන්‍ය තත්වයක් බවට පත් වනු ඇත. උපදේශන සහයන්, රැකවරණ නිවාස, නීතිමය හා වෙනත් සහය සේවාවන් ඇතුළු නොමිලේ ලබා ගත හැකි සේවාවන් සපයන සංවිධාන ඇති බව ද බොහෝ කාන්තාවන් නොදනී. *ඔබට ලබා ගත හැකි සේවාවන් පිළිබඳව ඔබ නොදැන සිටියේ නම් හෝ ඒ පිළිබඳ අවබෝධයක් නැති නම් ඔබ වාර්තා කරනවාද?*
2. **අභ්‍යන්තර බිය සහ සෘණාත්මක හැඟීම්:** විශේෂයෙන්ම ගෘහස්ත හිංසනයට පත් අය ඇතුළු වින්දිතයින් බොහෝ දෙනා තමන් මුහුණ දෙන හිංසනයන් වාර්තා කිරීම හා නීතිමය පිළියම් සෙවීම නිසා සිය දරුවන්ගේ හා තමන්ගේ ජීවිත අස්ථාවර වනු ඇතැයි බියෙන් පසු වෙති. හිංසනයෙන් පෙළෙන පවුලක් මේ වන විටත් බිඳුණු පවුලක් බව වටහා නොගෙන, නීතිමය පිළියම් පැහීම සිය විවාහ ජීවිතය සහ පවුල බිඳ වැටීමට මෙන්ම දරුවන්ගේ භාරකාරත්වය අහිමි වීමට හේතුවේ යැයි බිය වේ. *ඔබටත් ඔබේ දරුවන්ටත් කුමක් සිදුවේදැයි බියෙන් පසු වන්නේ නම් ඔබ වාර්තා කරනවාද?*
3. **සමාජ අපකීර්තිය සහ වින්දිතයාටම දෝෂ පැවරීම :** යල්පැන ගිය සමාජ-සංස්කෘතික සම්මතයන්, මිත්‍යාවන් සහ වැරදි වැටහීම් හරහා කාන්තාවන් ඔවුන් විසින්ම ආරක්ෂා වීමට, ඉවසිලිවන්ත වීමට හා දුරා ගැනීමට, පවුල් ආරවුල් හා හිංසනයන් පවුලෙන් පිටතට ගෙන නොයාමට සහ පිරිමින් සහ පිරිමි ළමුන් තමන්ට උදව් විය නොහැක බව විශ්වාස කිරීමට මෙන්ම අධිකරණය වෙත යාම සිය පවුලට කරන අගෞරවයක් බව මතක තබා ගැනීමට බැඳී සිටී. සමාජය බොහෝවිට කාන්තාවන්ට දෝෂ පවරන බැවින්, බොහෝ කාන්තාවන් නීතිමය සහනයක් අපේක්ෂා කිරීමෙන් විඳීමට සිදුවන සමාජ ප්‍රතිවිපාකවලට බිය වෙති. පොලිසියේ සිට අධිකරණය දක්වා තමන් මුහුණ දුන් සිද්ධිය විස්තරාත්මකව පැහැදිලි කිරීමට සිදුවීමෙන් ද වින්දිතයාට ලැජ්ජාසහගත හැඟීමක් ගෙනදේ. *ඔබ මුහුණ දුන් හිංසනයක් සම්බන්ධයෙන් ඔබටම දෝෂ පවරනු ඇතැයි ඔබ දැන සිටියේ නම්, ඔබ එවැන්නක් වාර්තා කරනවාද?*
4. **පලි ගැනීම (ප්‍රති හිංසනය) සහ හිංසනය උග්‍ර වීම :** විශේෂයෙන්ම ගෘහස්ත හිංසනය ඇතුළු හිංසනයන්හි වින්දිතයින් සිය හිංසනය පිළිබඳව පොලිසියට පැමිණිලි කිරීමෙන් පසු පෙරළා නිවසට පැමිණීමට බිය වීම

හෝ අපරාධකරුගෙන් සිදුවිය හැකි පල ගැනීමක් හෝ ප්‍රතිහිංසනයක් සම්බන්ධව විධිමත් සහයක් පැනීමට බිය වෙති. එවැනි පැමිණිල්ලකින් පසු තව තවත් තර්ජන හා බිය ගැන්වීම්, පහර දීම් සහ වෙනත් ආකාරයේ දරුණු හැසිරීම් හරහා හිංසනය වඩාත් උග්‍ර විය හැකි බැවින් ඔවුන් සිය ජීවිතය පිළිබඳව බිය වෙති. ප්‍රමාණවත් වන්දියක් හෝ අපරාධකරුවන්ට සාධාරණ දඬුවමක් ලබා දීම පිළිබඳව ද ඔවුන්ට ඇත්තේ අඩු විශ්වාසයකි. *ඔබට තව තවත් හිංසනයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි බව මෙන්ම ක්‍රියාවලිය අවසානයේ අපරාධකරුට නිසි දඬුවම් නොලැබෙනු ඇතැයි ඔබ දැන සිටියේ නම් ඔබ පැමිණිලි කරනවාද?*

5. **ආර්ථික වශයෙන් අපරාධකරු මත යැපීම :** ගෘහස්ත හිංසනයට ගොදුරු වන්නන් සම්බන්ධයෙන් ගත් කල බොහෝවිට අපරාධකරුවා සිය සැමියා හෝ සමීප සහකරු වන අතර ඇය ආර්ථික වශයෙන් ඔහු මත යැපෙන්නියකි. එබැවින් වින්දිතයාට විකල්ප නවාතැනක් හෝ සිය දරුවන් පෝෂණය කිරීම පිණිස ආදායම් මාර්ගයක් හෝ නීතිඥ සහය හා අධිකරණය වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා ආර්ථික සම්පත් නොමැති නම්, අදාළ හිංසනකාරී නිවසේ පරිසරයෙන් ඉවත්වීම අපහසුය. *ඔබ හිංසනයට පත් කරන්නා මත ඔබ ආර්ථික වශයෙන් යැපෙන්නේ නම් ඔබ ඔහුට එරෙහිව පැමිණිලි කරනවාද?*

6. **ප්‍රවේශ විය හැකි ප්‍රමාණවත් සේවාවන් නොමැතිකම :** කාන්තා වින්දිතයින්ට ප්‍රවේශ විය හැකි ප්‍රමාණවත් සේවාවන් පිළිබඳ පවතින කලාපීය විෂමතාවයන්, විශේෂයෙන්ම පශ්චාත් ගැටුම් ප්‍රදේශවල සහ රටේ ආර්ථික වශයෙන් පසුගාමී ප්‍රදේශවල දක්නට ලැබේ. ප්‍රමාණවත් උපදේශන හා නීති ආධාර සේවා නොමැතිකම, වින්දිතයින් සඳහා වන රැකවරණ නිවාස නොමැතිකම, කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග පිණිස ප්‍රමාණවත් සම්පත් හා පුහුණු නොමැතිකම, නිසි විමර්ශන පිණිස පුහුණු නිලධාරීන් නොමැතිකම මෙන්ම දේශීය භාෂාවලින් සේවා සපයන නිලධාරීන් ප්‍රමාණවත් නොවීම මෙන්ම අධිකරණ ප්‍රමාණවත් නොවීම ආදිය මීට ඇතුළත් වන නමුත් පවතින තත්වය ඊට පමණක් සීමා නොවේ. හිංසනයන්ට පත්වන වින්දිතයින් පොලිසිය හෝ අධිකරණය හරහා විධිමත් නීති සහනයක් පැනීමට වඩා පළමුව පවුලේ අය, මිතුරන්, වෙනත් සගයන්, වැඩිහිටියන්, ආගමික හෝ ගමේ නායකයින්, උපදේශකයින් මෙන්ම සේවා සපයන්නන් සමග රහසිගත හා අවිධිමත් ක්‍රියාමාර්ගයන් වෙත යොමු වීමට ද ඉඩ ඇත. *ඔබට සේවා සපයන්නන් වෙත ප්‍රවේශ වීමට අපහසු වූයේනම් ඔබ ඔබේ සිද්ධිය වාර්තා කරනවාද?*

7. **නීතිමය විසඳුම් ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි පවතින බිය :** බොහෝ වින්දිතයින්ට පොලිසිය හෝ අධිකරණයට ප්‍රවේශ වීම පිළිබඳ අත්දැකීම් නොමැති අතර නීතිය, අධිකරණය, නීතිමය යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ සෘණාත්මක අවබෝධයක් පවතිනවා මෙන්ම අධිකරණය වෙත පිවිසීමට හෝ සාක්ෂි කුඩුව තුළ සිට සාක්ෂි දීමට බියක් පළ කරයි. නීතිමය සහය ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ නිසි මගපෙන්වීමක් නොමැති නිසා බොහෝ දෙනෙකුට එම ක්‍රියාවලිය තුළින් අවශ්‍ය වන්නේ කුමක්ද? යන්න මෙන්ම ඉන් අපේක්ෂා කල යුත්තේ මොනවාද? යන්න පිළිබඳ අවබෝධයක් නැත. විශේෂයෙන්ම, ලිංගික හිංසනය ඇතුළු හිංසනයන්ට මුහුණ දුන් බොහෝ වින්දිතයින් අධිකරණය විසින් අපේක්ෂා කරන පාරිභාෂිත යෙදුම් හා වාර්තයන් අනුගමනය කරමින් සිය කතා හෙලිදරව් කිරීමට තරම් සූදානමක් නැත. *ඔබ අදාළ නීතිමය පද්ධතිය කෙරෙහි බියෙන් පසු වන්නේ නම් ඔබේ සිද්ධිය වාර්තා කරනවාද?*

8. **නීතියේ පවතින හිඬැස් :** සේවා සඳහා ප්‍රවේශ වන බොහෝ වින්දිතයින් සඳහන් කරන්නේ ඔවුන් වෛවාහක දූෂණය ඇතුළු ලිංගික හිංසනයන්ට මුහුණ දෙන බවයි. කෙසේ වෙතත්, වෛවාහක දූෂණය ශ්‍රී ලංකාව තුළ සාපාරාධී වරදක් ලෙස හඳුනාගෙන නැති බැවින් ඔවුන්ට ඒ සඳහා නීතිමය හෝ වෙනයම් ආකාරයක පිලියමක් ලබා ගත නොහැක. මීට අමතරව, සම ලිංගික සබඳතාවයන් අපරාධයක් සේ සැලකෙන පැරණි නීති සම්ප්‍රදායන් හේතු කොට ගෙන සුර්තර ලිංගික කණ්ඩායම් විසින් මුහුණ දෙන ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් වාර්තා නොවීම ද සිදුවේ. එසේම, පවතින යල්පැන ගිය නීති මගින් කාන්තාවන්ට එරෙහි සයිබර් හිංසනය වැනි අපරාධ කෙරෙහි පහසුකාරීත්වය සපයනු ලබන තාක්ෂණය ප්‍රමාණවත් ලෙස ග්‍රහණය කර නොගනී. *ඔබට ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස නීතියක් නැති බව ඔබ දැන සිටියේ නම් ඔබ ඔබේ සිද්ධිය වාර්තා කරනවාද?*

9. **යුක්තිය පසිඳුලීමේ ක්‍රියාවලියේ පවතින ප්‍රමාදයන් :** විධිමත් යුක්තිය පසිඳුලීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ පවතින ගැටළු සහ ප්‍රමාදයන් පිළිබඳව ජනතාව අතර පවතින පොදු දැනුවත්භාවය හේතුවෙන් වින්දිතයින් නීතිමය පිලියම් සෙවීම අධෛර්යමත් වේ. පූර්ව-නඩු විභාගයේදී වෛද්‍ය-නීතික වාර්තා හා **DNA** වාර්තා ලබා ගැනීම වැනි කාරණා පිළිබඳ බොහෝ ප්‍රමාදයන් පවතී. නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අවශ්‍ය ලියකියවිලි ගොනු කිරීමේ ප්‍රමාදයන් නිසා ද නඩු විභාගයක් අවසන් කර දඬුවම් නියම කිරීම හෝ වන්දි ලබා දීමට දීර්ඝ කාලයක් ගතවන අතර යුක්තිය පසිඳුලීම ප්‍රමාද කරයි. මෙම ප්‍රමාදයන් පිළිබඳව දන්නා ඇතැම් සේවා සපයන්නන් සහ පොලිස් නිලධාරීන් ද වින්දිතයින් නීතිමය ක්‍රියාවලියට අවහිරණ වීම අධෛර්යමත් කරයි. *ඔබට යුක්තිය ඉටු කර ගැනීමට දශකයකට වඩා වැඩි කාලයක් ගත කිරීමට සිදුවන බව ඔබ දනී නම් ඔබ*

ඔබේ සිද්ධිය වාර්තා කරනවාද?

10. අනෙකුත් වින්දිතයින් මුහුණ දුන් සාමාන්‍යමත අත්දැකීම් : ඇතැම් ගැටළු තිබියදීත්, බොහෝ වින්දිතයින් විධිමත් නීතිය බලාත්මක කරන බලධාරීන් වෙත සිය සිද්ධීන් පැමිණිලි කිරීමට තරම් ධෛර්යමත් වේ. අවාසනාවට මෙන්, මෙම කාන්තාවන් බොහොමයකට තමන් නීතිමය ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වූ මුල් අවස්ථාවේ සිට එනම්, පොලිසියේ සිට අධිකරණය දක්වාම සමස්ත ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ සාමාන්‍යමත හා බිය උපදවන අත්දැකීමක් ඇත. මෙම ආයතනවල නිලධාරීන් බොහෝ විට පුරුෂාධිපත්‍යය හා යල් පැන ගිය අදහස් දරන, වින්දිතයින් සිය හිංසනයන් පිළිබඳ ඉදිරිපත් කරන තොරතුරු පිළිබඳ විශ්වාසයක් පළ නොකරමින් එවැනි සිද්ධීන් ව්‍යාජ හෝ ගෙනු කතාන්දර සේ සිතන, ගෘහස්ත හිංසනය අයිතීන් උල්ලංගනයක් සේ හඳුනා නොගන්නා හා එවැනි ගෘහස්ත හිංසන පිළිබඳ පැමිණිලි නිරන්තරවම සිය නිවස තුළදීම විසඳා ගත යුතු ගැටළු සේ ලසකනු ලබන අය වෙති. නීති සහය පැතූ අයෙක් මගහැරීමට ළක් වූ බවක් ඔබ දැන සිටියේ නම් නම් ඔබ ඔබේ සිද්ධිය පැමිණිලි කරනවාද?

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය පිළිබඳව කටයුතු කිරීම ඇරඹීමට ජෛර ඔබ දැන සිටිය යුත්තේ මොනවාද?

ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා යුක්තිය පිළිබඳ කටයුතු සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කළ සංකීර්ණ පසුබිම අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් අප ලද අත්දැකීම් මිල කළ නොහැකිය. අප කළ පර්යේෂණ, විධිමත් අධිකරණ ක්‍ෂේත්‍රය තුළ පුද්ගලයින් හා ආයතන සමග සිදුකළ අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වයන්, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට මුහුණ දුන් වින්දිතයින් කෙරෙහි සේවා සපයන ආයතන සමග කළ වැඩකටයුතු සහ වෙනත් ඉගෙනීමේ ඇතුළුව ව්‍යාපෘතිය පුරාවට අප ලද අත්දැකීම් ලේඛනගත කළෙමු. මෙම ලේඛනගත අත්දැකීම් පිළිබඳව අප ආවර්ජනයක යෙදුණු අතර ඇතැම් කරුණු මෙම කාර්ය ආරම්භ කිරීමට ජෛර අප සතුව තිබූ වැදගත් තොරතුරු බව සඳහන් කළෙමු. හිංසනයට පත් කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන් කෙරෙහි සාධාරණය ඉටු කිරීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ ක්‍ෂේත්‍රය සමග සම්බන්ධ වී කටයුතු කිරීමට අදහස් කරන අයට මග පෙන්වීම සඳහා අප පහත සඳහන් ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කරමු.

1. කාන්තාවන්ට එරෙහි හිංසනයේ තත්වය හා එහි බලපෑම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ මට්ටම කුමක්ද?

විධිමත් අධිකරණ ක්‍ෂේත්‍රයේ සිටින බොහෝ දෙනෙක් බොහෝ විට ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ට හා ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහිව පවතින ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් හි ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව දැනුවත් නැත. සැබෑ සිදුවීම් හා සසඳන විට එවැනි හිංසන ක්‍රියා වාර්තා කිරීම ඉතා අඩු අතර, විධිමත් යුක්තිය පසිඳලීමේ ක්‍රියාවලියට අවතීර්ණ වන්නේ සිද්ධීන් ඉතා අලපයකි. එමෙන්ම, කාන්තාවන්ට එරෙහි හිංසනයේ මානසික, කායික, සමාජීය හා ආර්ථික බලපෑම පිළිබඳ අවබෝධයක් ද නොමැත. එහෙයින්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ සංවේදිතාවය වැදගත් සාධකයක් ලෙස ඊට ප්‍රමුඛතාවය දිය යුතු බව යුක්තිය පසිඳලීමේ ක්‍ෂේත්‍රය තුළ සිටින අයට නොපෙනෙන බව සිහි තබා ගත යුතුය.

2. ඔබට “ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සමාණාත්මතාවය” සහ “ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය” පිළිබඳ සංකල්පීය අවබෝධය සහතික කළ හැක්කේ කෙසේද?

ශ්‍රී ලංකාවේ සන්දර්භය තුළ, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සංවේදිකරණය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සමාණාත්මතාවය ප්‍රධාන ප්‍රවාහයට එක්කර ගැනීම පිළිබඳ සංකල්පයන් මූලික වශයෙන් සැලකිල්ලට නාජනය වන්නේ සංවර්ධන අංශය තුළ වන අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් බිම් මට්ටමේ පුද්ගලයින් කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් වෙනසක් වී නොමැත. විනිසුරුවන්, නීතිඥයින්, හඬු පැරිම් කටයුතු සිදු කරන්නන්, පරිපාලකයින් සහ අධිකරණ කාර්ය මණ්ඩලය වැනි අධිකරණ ක්‍ෂේත්‍රයේ නියැලෙන අය මීට ඇතුළත්ය. මෙම සංකල්පයන් ඔවුන්ගේ වෘත්තියේ සුවිශේෂී මධ්‍ය-ලක්ෂය බව වටහා දීම ප්‍රධාන දුෂ්කරතාවයකි. අධිකරණ ක්‍ෂේත්‍රයට ලබාදෙන පණිවුඩ සහ එහි අන්තර්ගතය පිළිබඳ දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.

3. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය ප්‍රවර්ධනය කරන වත්මන් නීති සහ ප්‍රතිපත්තීන් මොනවාද?

යුක්තිය පසිඳලීමේ විධිමත් ක්‍රියාවලිය තුළ කාන්තාවන්ට ඇති අවාසි සහ වෙනස් කොට සැලකීම ආමන්ත්‍රණය පිණිස

ශ්‍රී ලංකාව විවිධ ජාතික ප්‍රතිපත්තින් සහ ලේඛන ඉදිරිපත් කර ඇත. කාන්තාවන් සඳහා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය වශයෙන් සාධාරණය ඉටු කිරීම පිණිස වන අවශ්‍යතාවය වටහා ගත හැකි වන සේ පවත්නා නීති, ප්‍රතිපත්තින්, ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සහ පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයනයන් පිළිබඳ ගැඹුරු සමාලෝචනයක් ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වන අතර ඒවා අධීක්ෂණය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ලේඛනගත කිරීම පමණක් නොව අධීකරණ අංශයේ මැදිහත්වීම් සඳහා රාජ්‍ය වගවීම කෙරෙහි බලපෑම් කිරීම මෙන්ම ඒ සඳහා සාධාරණීකරණයන් සැපයීම ද අවශ්‍යය. අනෙක් අතට, ලිංගිකභාවය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම්ව වෙනස්කොට සැලකීම් සිදුවන හා කාන්තාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් කෙරෙහි අභියෝග එල්ල කෙරෙන ආකාරයෙන් පවතින නීති සහ ප්‍රතිපත්තින් පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කිරීම ද ප්‍රයෝජනවත්ය. මෙම තත්වයන් ආමන්ත්‍රණය පිණිස කුමණ ආකාරයේ මැදිහත්වීම් අවශ්‍යදැයි තක්සේරු කර ගැනීම සඳහා මෙය උපකාරී වනු ඇත.

4. ඔබේ වැඩ කටයුතු පුළුල් ජාතික හා ගෝලීය ඉලක්ක හා සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේද?

මෙහිදී, සැලසුම් කර ඇති වැඩසටහන් ජාතික සංවර්ධන සැලසුම් සහ දේශීය වශයෙන් හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රමුඛතාවයන් හා ඇති සම්බන්ධතාවයන් මෙන්ම රජය විසින් දැනටමත් අනුමත කර ඇති ගෝලීය සංවර්ධන ඉලක්ක පිළිබඳ සොයා බැලීම වැදගත්ය. නිදසුනක් ලෙස; සමෘද්ධිය සහ ගෞරවය කෙරෙහි වන ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුව විසින් යුක්තිමය අංශය තුළ ප්‍රතිසංයෝධනය විය යුතු ඇතැම් අංග හඳුනාගෙන ඇත. මීට අමතරව, කාන්තාවන්ට එරෙහි සියළු ආකාරයේ වෙනස්කොට සැලකීම් තුරන් කිරීමේ සම්මුතිය (CEDAW) මගින් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාධාරණත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ ගැටළුවක් ලෙස ඉස්මතු කර ඇති අතර එමගින් හිංසනයන් අත්විඳින කාන්තාවන් කෙරෙහි යුක්තිය ඉටු කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ උත්සාහයන් පුළුල් කිරීමට අවස්ථාවක් සපයයි. මෙසේ ගෝලීය සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රය හා සම්බන්ධ වීම හරහා කුඩා පරිමාණ සංවර්ධන වැඩසටහන්වල නීත්‍යානුකූලභාවය ඉහළ නැංවීමට ද හැකිය.

5. මෙම ගැටළු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන විශ්වාසදායක ප්‍රාදේශීය සංවිධානයන් මොනවාද?

ශ්‍රී ලංකාව තුළ දශක ගණනාවක් තිස්සේ ක්‍රියාත්මක වන දේශීය කාන්තා සංවිධාන කිහිපයක් ඇත. ප්‍රාදේශීය සංවිධාන සහ ඔවුන්ගේ ජාලයන් සමග ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාධාරණත්වය පිළිබඳ ව්‍යාපෘති සඳහා හවුල්කාරීත්වයන් පවත්වා ගැනීම අනෙක් අංශයන් ප්‍රයෝජනවත් විය හැක. ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් කෙරෙහි සේවා සපයන විශ්වාසදායක ප්‍රාදේශීය සේවා සැපයුම්කරුවන්ගේ සාප්පු අත්දැකීම් වලින් ජාත්‍යන්තර සංවිධානවලට බොහෝ දේ ඉගෙන ගත හැකි අතර, දේශීය කණ්ඩායම්වලට ජාත්‍යන්තර හවුල්කරුවන්ගේ සම්පත් භාවිතා කර ජාතික ප්‍රතිපත්ති මට්මමෙන් ඔවුන්ගේ හඬ නැගීමට, වෙනත් පාර්ශවකරුවන් සමග සම්බන්ධ වීමට සහ ඔවුන්ගේ උද්දේශන කටයුතු වල බලපෑම ඉහළ නැංවීමට ඉඩ පුස්ථාව ලැබේ.

6. ඔබ වැඩ කළ යුත්තේ වෙන කවුරුන් සම ද?

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාධාරණත්වය පිළිබඳ ව්‍යාපෘතිවල කටයුතු කරන විට, කෙණ්ඩයේ අත්දැකීම් බහුල අය සමග වැඩ කිරීම සහ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ යුක්තිය පිළිබඳ උපදේශකයින් සිටීම වැදගත්ය. තවත් එක් ප්‍රයෝජනවත් උපාය මාර්ගයක් වන්නේ, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශවල අදාළ විෂය පිළිබඳව විවිධ මට්මමෙන් උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවකරුවන් හඳුනා ගැනීම පිණිස “පාර්ශවකරුවන් සිතියම්කරණය” කර ගැනීමයි. ඔවුන් අතරට රජයේ අමාත්‍යාංශ, නීති සංගම්, විනිසුරුවන් සහ නීතිඥයින් සඳහා වන පුහුණු ආයතන, නීති ආධාර සපයන්නන් මෙන්ම සිය සමාජ වගකීම් පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම් තුළට කාන්තා ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීම ඇතුළත් කරගත් පෞද්ගලික සමාගම් පවා ඇතුළත් විය හැකිය. එමෙන්ම, පොලිස් සහ ආරක්ෂක අංශ, සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයින් මෙන්ම උපදේශන හා සමාජ සත්කාරක ජාල වැනි සේවා සපයන්නන් අතර ක්‍රියාත්මක වන යොමු කිරීමේ ජාලයන් පිළිබඳව ද මෙහිදී සැලකිල්ලට ගත හැක.

7. සැලසුම්ගත මැදිහත්වීම් තුළින් සම්බන්ධීකරණය වූ ප්‍රවේශයක් සහතික කරන්නේ කෙසේද?

ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳව විවිධ මට්මමවල සංවේදීතාවයන් සහිත යාන්ත්‍රණයන් තුළ බොහෝ පාර්ශවකරුවන් සහ ආයතන ඇත. යුක්තිය පසිඳුලීමේ මැදිහත්වීම් මගින් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාධාරණත්වය ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන බව සහතික කිරීම පිණිස වෙනත් අංශවල සහයෝගය හා මැදිහත්වීම් ලබා ගැනීම සඳහා අධීකරණමය අංශයෙන් ඔබ්බට ගිය පුළුල් හා මනා සම්බන්ධීකරණයකින් යුත් ප්‍රයත්නයන් අවශ්‍ය වේ. අධීකරණය සහ නීති වෘත්තිකයින්, අධීකරණ කාර්ය මණ්ඩලය, පොලිසිය, රාජ්‍ය උපදේශකයින්, නීති ආධාර සපයන සංවිධාන මෙන්ම සෞඛ්‍ය අංශ හා රාජ්‍ය අංශයේ ආයතන වැනි සියලුම පාර්ශවකරුවන් මුල සිටම සම්බන්ධ කර ගැනීම සම්බන්ධීකරණය වූ ප්‍රතිචාර යාන්ත්‍රණයන් හඳුනා ගැනීම සහ සිතියම්කරණය කර ගැනීම සඳහා වැදගත්ය.

8. නරක සහ අයහපත අතර ඔබ හොඳ සොයා ගෙන තිබේද?

අධිකරණ අංශය හැඳුර්මේදී ධනාත්මක භාවිතයන් සහ අත්දැකීම් ලැයිස්තුගත කර ගැනීම ඉතා වැදගත්ය. අසාර්ථකත්වයන් සහ අයහපත් ක්‍රියා පිළිබඳ සාක්ෂි එක්රැස් කිරීම අවශ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම් හඳුනා ගැනීම සඳහා මහෝපකාරී වන බවට සැකයක් නැති නමුත් එය වැරදි සෙවීමේ මෙහෙයුමක ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කිරීමට ඉඩ ඇත. විධිමත් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ වත්මන් හොඳම භාවිතයන් පිළිබඳව සවිඥාණිකව සොයා බැලීම, එම අංශය විසින්ම හඳුනාගෙන ඇති ගැටළු, ක්‍රියාත්මක කරන උපායමාර්ග ඉස්මතු කිරීම සහ දෝෂාරෝපණය කරනවාට වඩා විසඳුම් සෙවීම පිණිස පාර්ශවකරුවන්ට පහසුව සලසනු ඇත.

9. කලාපීය හා භූගෝලීය වශයෙන් විශේෂිත සුක්ෂමතා පිළිබඳව ඔබ දැනුවත්ද?

ශ්‍රී ලංකාව පුරා ඇති සමාජ-ආර්ථික සහ දේශපාලන වටපිටාව එහි භූවිෂමතාවය තරම්ම විවිධාකාරය. රටපුරා සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන, සේවා නියුක්තිය සහ ආර්ථික දර්ශකයන් කලාපීය වශයෙන් විෂමතා පෙන්නුම් කරන අතර සේවාවන් සඳහා ඇති ප්‍රවේශය ද වෙනස්ය. වින්දිතයින්ගේ මානසික හා කායික සෞඛ්‍ය කෙරෙහි ප්‍රතිචාර දක්වන සේවාවන්, පොලිසිය සහ නීතිමය සේවාවන් වෙත ඔවුන්ට ඇති ප්‍රවේශය මෙන්ම රැකවරණ නිවාස වැනි වෙනත් උපකාරක සේවා ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය තත්වය මෙයයි. එබැවින් සංවර්ධන වැඩසටහන් මගින් පසුගාමී කලාපවල ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා උත්සාහ කළ යුතුය. නැතහොත්, තෝරාගත් ප්‍රදේශවල සැබෑ අවශ්‍යතාවයන් අදාළ ප්‍රතිචාරයන් හරහා පිලිබිඹු වන බව සහතික කළ යුතුය.

10. ප්‍රතිලාභීන් සහ පාර්ශවකරුවන් අතර පරතරය පිළිබඳ ඔබ සැලකිලිමත් වුවාද?

ගෘහස්ථ නිංසනය සහ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනයන්ට ගොදුරු වූවන් සඳහා සුවිශේෂී එක් සේවා ආකෘතියක් නැත. වයස, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය, ජාතිය, ආගම, ජාතිකත්වය, ආබාධිත හෝ අනාබාධිත බව, ලිංගික දිශානතිය, විවාහක/අවිවාහක බව, ආදායම්/දරිද්‍රතා මට්ටම්, සාක්ෂරතාවය සහ අධ්‍යාපන තත්වයන් අනුව එය වෙනස්වන අතර මෙම බෙදා වෙන් කිරීම්වලින් අදහස් වන්නේ වින්දිතයින් සමජාතීය කණ්ඩායමක් ලෙස සලකා ප්‍රතිචාර දැක්වීමක් නොවන බවයි. එබැවින්, වින්දිතයින් ඉලක්ක කරගත් සංවර්ධන වැඩසටහන් මගින් විවිධ අවශ්‍යතා, අභියෝග සහ තත්වයන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමට තරම් ඒවා සුක්ෂමව සකස් විය යුතුය. ව්‍යාපෘතිය අතරතුර උපදෙස් ලබාගත් පාර්ශවකරුවන් සහ වැඩසටහන්ගත මැදිහත්වීම්වල පදනම් වූ මතයන් තුළ සිටීම මෙය පිළිබිඹු විය යුතුය.

11. අධිකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ පවතින ව්‍යුහාත්මක හා ආයතනික බාධක මොනවාද?

ව්‍යාපෘති කටයුතු ආරම්භයේදීම පවත්නා අධිකරණ ක්ෂේත්‍රය සහ එහි ව්‍යුහය මෙන්ම එහි ක්‍රියාකාරකම් අධ්‍යයනය කිරීම ප්‍රයෝජනවත්ය. ශ්‍රී ලංකාවේ, නීති විද්‍යාලවල කාන්තාවන් විශාල වශයෙන් නියෝජනය වන අතර කෙසේවෙතත්, ප්‍රායෝගික වශයෙන් ගත්කළ අධිකරණමය ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළ මට්ටම් සහ ප්‍රතිපත්ති මට්ටමේ සහ වෙනත් තීරණ ගැනීමේ ව්‍යුහයන් තුළ ඔවුන්ගේ නියෝජනය ඉතා අඩුය. අධිකරණ අංශය හුදෙක් එහි සේවය ලබන අයගේම නියෝජනයක් නොවිය හැකි බව පැහැදිලිය. මේ අනුව, මෙම අදාළ සුක්ෂමතාවයන් සහ ඒවා ව්‍යාපෘති කටයුතුවලට බලපාන්නේ කෙසේද? යන්න වටහා ගැනීම වැදගත්ය.

12. ඔබ අධිකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ සැලකිල්ලට භාජනය වන කාරණා සමග සමාජ-සංස්කෘතික ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කරනවාද?

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ ව්‍යාපෘතිවල අවධානය විධිමත් හෝ අවිධිමත් යුක්තිය පිළිබඳ උත්සුකයන් හා සම්බන්ධ වන අතර, එකවර ආමන්ත්‍රණය කළ යුතු හෝ අවම වශයෙන් වඩා පුළුල් ක්‍රියාත්මක කිරීම් වලදී සලකා බැලිය යුතු බහු සමාජ-සංස්කෘතික ගැටළු ඇත. නිදසුනක් ලෙස; ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනයන්ට ගොදුරු වූවන් සඳහා වන සේවාවන් (යුක්තිය හා සම්බන්ධ හෝ වෙනත් ආකාරයක) සහතික කිරීම සඳහා ඇති ප්‍රධාන බාධකවලින් එකක් වන්නේ වින්දිතයින්, සේවා සපයන්නන් සහ ප්‍රජාව සාමාන්‍යමක හා යල් පැන ගිය සමාජ-සංස්කෘතික ආකල්ප දැරීමයි. ඉන් වින්දිතයින් සහය සේවා වෙත ළඟා වීම වලකන අතර, සේවා සපයන්නන් ද සන්දර්භය පිළිබඳ අවබෝධ කර ගැනීමෙන් ප්‍රමාණවත් හා සංවේදී සේවාවන් සැපයීමෙන් වලකයි. එහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස, වින්දිතයින් සහ සේවා සපයන්නන් අයත් වන ප්‍රජාව සාමාන්‍යමක ඒකාකාරීත්වය, වින්දිතයින්ට දෝස් පැවරීම සහ කාන්තාවන්ට එරෙහි නිංසනයන් සුළුකොට තැබීම වැනි තත්වයන් අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යයි. මෙම ගැටළු, ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම් මගින් ආමන්ත්‍රණය නොකළ හොත් ව්‍යාපෘති අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීමට මෙන්ම ප්‍රජාවගේ සංවර්ධනයට බාධක ලෙස දිගින් දිගටම පවතිනු ඇත.

13. මේ සම්බන්ධව වැඩකරන සංවිධානවලට ඔබ මූලික සහය ලබා දෙනවාද?

විවිධ සංවර්ධන මැදිහත්වීම් කෙරෙහි සහයෝගය සහ හවුල්කාරීත්වය දක්වන සංවිධාන සහ ආයතන බොහෝ විට ස්ථාපිතව ඇති අතර, මෙවැනි ව්‍යාපෘති කෙරෙහි සහයෝගය දැක්වීමට අමතරව ඔවුන්ගේම අරමුණු ක්‍රියාවට නැංවීම කෙරෙහි බැඳී සිටී. විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම් පදනම් කරගත් අරමුදල් සම්පාදනයන්ට වඩා මූලික මූල්‍යාධාර සැපයීම මෙම සංවිධාන සහ ආයතන ශක්තිමත් කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ බර ලිහිල් කිරීමට උපකාරී වේ.

14. අන්තර්ගතය ගොඩනැගීම සහ පණිවුඩ සන්නිවේදනය පිළිබඳව ඔබ සිතිය යුත්තේ කෙසේද?

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය සහ කාන්තා බලසතුකරණය පිළිබඳ ව්‍යාපෘතිවල ඇතැම් මූලික පණිවුඩ ස්ථිතව ඇති, කාන්තා අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාකාරීන් සහ සංවර්ධන වෘත්තිකයින් දැක ගන්නාවක් පුරා පවසන දෙයට සමානය. මෙම උරුමය පිළිගැනීම වැදගත්ය. නමුත්, වර්තමාන මතවාදයන් ආමන්ත්‍රණය කරන සහ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සමග කතිකාවන් ගොඩනැගෙන පරිදි මෙම පණිවුඩවල නව්‍යතාවයක් හා නිර්මාණාත්මක බවක් ඇති කිරීම ද වැදගත්ය. ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිසභයන්ට ගොදුරු වූවන්ගේ පීඩන අත්දැකීම් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් සහ බලධාරීන් වෙත සන්නිවේදනය කෙරෙන පණිවුඩවල කොටසක් විය යුතු අතර, විධිමත් යුක්තිමය ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ විශ්වාසය පවත්වා ගැනීම පිණිස ධනාත්මක වෙනසක් සහ වර්ධනයන් පිළිබඳ පුවත් ප්‍රජාව සහ සිවිල් සමාජ සංවිධාන සමග හුවමාරු කර ගැනීම වැදගත්ය.

15. මෙම අංශය තුළ ඔබ කරන වැඩ අන් අය හා සෙසු සංවිධාන විසින් ක්‍රියාත්මක කරන දේ සමග පුනරාවර්තනය වීම වලක්වා ගැනීම පිණිස වැඩ බෙදා ගන්නේ කෙසේද?

විවිධ පාර්ශවකරුවන් සමග වැඩ කිරීමට අමතරව, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය පිළිබඳ ගැටළු සම්බන්ධයෙන් වැඩ කරන දැනට පවතින ජාලයන් සොයා බැලීම සහ ඒවා සමග සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම වැදගත්ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිසභයන්ට එරෙහි ජාතික සංසදය, යුක්තිය සහ සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රවේශය පිළිබඳ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සමානාත්මතා වින්තනය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ සාධාරණත්වය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී හවුල්කාර කණ්ඩායම් එවැනි සමාන ක්‍රියාකාරකම් බෙදා ගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහ අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් ඉගෙන ගැනීම පිණිස යොදා ගත හැකි ප්‍රයෝජනවත් සංසදයන්ය. එමෙන්ම, සංවර්ධන අංශයේ ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවේශනය කරන විවිධ අන්තර්ජාල මාධ්‍යන්ට ලිවීම සහ සුදුසු සබඳතාවයන් **(links)** සහ හැඳුනුම් සංබේත **(Tags)** සැපයීම සහතික කිරීම මෙන්ම **ගෝලීය - දකුණ (global-south)** හරහා ගෝලීය සංවර්ධන කතිකාවට දායක වීමද වැදගත්ය.

16. ඔබට යුක්තිමය අංශයේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන දීර්ඝ විධිමත් අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වේගවත් කළ හැකිද?

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය පිළිබඳ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති ඇතුළු ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකාවේ විධිමත් අධිකරණ පද්ධතිය තුළ ක්‍රියාත්මක වන දුරාවලීන් හා නිලධාරීවැඩි ස්වභාවය හේතුවෙන් බොහෝ ප්‍රමාදයන් හා දුෂ්කරතාවයන් දක්නට ලැබේ. එබැවින්, අධිකරණයට අගෞරව කිරීම සහ අපහාස කිරීම සිදුවන පරිදි විය හැකි ප්‍රකාශයන් වලක්වා ගැනීම පිණිස සෑම විටම විධිමත් අනුමතය ලබා ගැනීම ප්‍රයෝජනවත් වන අතර අගවිනිසුරු, නීතිපති සහ අදාළ අමාත්‍යාංශ ආදී විවිධ මට්ටම්වල සහය සමග ඉදිරියට යාම සුදුසු යැයි සලකනු ඇත. එමෙන්ම, පර්යේෂණවල සහ ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය පිළිබඳව ඇති විය හැකි වැරදි වැටහීම් වලක්වා ගැනීම සහ ප්‍රමාණවත් තොරතුරු කල්තියා ලබා දීම පිණිස අධිකරණය සහ වෙනත් අදාළ ආයතන නිල වශයෙන් සම්බන්ධ කර ගැනීම ද වැදගත්ය.

17. සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමයක් තුළ නවීන තාක්ෂණය භාවිතා කරන්නේ කෙසේද?

ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ පද්ධතිය තවමත් තරමක් සාම්ප්‍රදායික වන අතර උසාවි කටයුතුවලදී ස්මාර්ට් ජංගම දුරකතන සහ ටැබ්ලට් වැනි තාක්ෂණික උපාංග භාවිතය සීමා කරයි. පර්යේෂණ කාර්යයන් සඳහා දත්ත රැස් කිරීමේ සහ නිරීක්ෂණ වාර්තා කිරීමේ ප්‍රයත්නයන්හි දී මෙය දුෂ්කරතාවයක් ඇති කරයි. එය නඩු ලිපිගොනු සහ උසාවි වාර්තා සෙවීම ද වෙහෙසකර හා කාලය වැයවන කාර්යක් කරයි. මෙම අංශය තුළ නවීන තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම පිළිබඳ යථාර්ථවාදී අපේක්ෂාවන් ඇති කර ගැනීම ප්‍රයෝජනවත්ය. ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම් තුළ තාක්ෂණය හෝ නව්‍යකරණය සැලකිය යුතු අංගයක් වන්නේ නම් උපකරණ, කාර්ය මණ්ඩලය සහ ධාරිතා ගොඩනැගීම පිණිස ප්‍රමාණවත් අරමුදල් යෙදවීම ද වැදගත්ය.

18. ඔබගේ අධිකරණ අංශයේ අපේක්ෂා ලැයිස්තුවේ ඇතුළත් වන්නේ මොනවාද?

ඔබ කරන කාර්යයන් ඔබ අපේක්ෂා කරන වෙනස පිළිබඳ “අපේක්ෂා ලැයිස්තුවක්” පවත්වා ගෙන යාම සහ එය යාවත්කාලීන කිරීම ප්‍රයෝජනවත් වේ. ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේ සිටම අපගේ ව්‍යාපෘති අපේක්ෂා ලැයිස්තුව දිගින් දිගටම පුළුල් වූ අතර ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියට යාමත් සමග එය ක්‍රියාවට නැංවීමට උත්සා කිරීම පිණිස ක්‍රියාකාරකම් ලැයිස්තුවක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. අපගේ අපේක්ෂා ලැයිස්තුව පලදායී පොලිස් විමර්ශනයක සිට; පොලිසිය, අධිකරණය සහ බන්ධනාගාරවලින් විධිමත් හා කාර්යක්ෂම දත්ත රැස් කිරීම; ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ නඩු සඳහා කෙටි කාලසටහන් සහ කඩිනම් නඩු විභාග; අධිකරණය ස්වයංක්‍රීය කරණය; අවදානමට ලක්විය හැකි සාක්ෂිකරුවන්ගේ සාක්ෂි පූර්ව පරීක්ෂණ කර ගැනීමට ළක් කිරීම; අධිකරණය තුළ සුවපහසු හා ආරක්ෂිත පරිසරයක් ඇති කිරීම; වින්දිතයින් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ පලදායී ආරක්ෂාව; අධිකරණ සංවේදිතාවය, කැපවීම සහ නායකත්වය; හිනි වෘත්තිකයින් සහ අනෙකුත් වෘත්තිකයින් සඳහා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ සංවේදිකරණ පුහුණු; වින්දිතයින් හා සම්බන්ධිත හා අඛණ්ඩ සහය සේවා; විධිමත් අධිකරණයන් තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ පුරුදු ආයතනීයකරණය කිරීම; සහ පසුගාමී කලාප තුළ හිනිමය සහන සේවා වැඩිදියුණු කිරීම ආදියෙන් සමන්විත විය.

19. වැරදුනු දේ ලේඛනගත කිරීම වැදගත් වන්නේ ඇයි?

පලදායී සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම සාමාන්‍යයෙන් උපදේශක ක්‍රියාවලියක් සහ ආරම්භයේදීම අවදානම් ලැයිස්තුගත කිරීමක් සහතික කරයි. කෙසේ වෙතත්, බොහෝ අනපේක්ෂිත අභියෝග හරහා සැලසුම්ගත ක්‍රියාකාරකම් හිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම අඩාල කරයි. මේවා ව්‍යාපෘති අසාර්ථකත්වයන් ලෙස සැලකීම වෙනුවට ඒවා ලේඛනගත කිරීම වැදගත් වන අතර වැරද්ද කුමක්ද? සහ ඊට හේතුව කුමක්ද? යන්න දිගටම ප්‍රශ්න කරගෙන යා යුතුය. ශ්‍රී ලංකාවේ සන්දර්භය තුළ එය අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ නියුතු පුද්ගලයින්ගේ අන්තර්ක්‍රියා සහ ප්‍රතිචාරයන් දෙස බැලීම තරම් කුඩා විය හැක.

20. බලාපොරොත්තු නොවූ දේ සඳහා වගවිය හැක්කේ කෙසේද?

අප ක්‍රියාත්මක වන පුළුල් සමාජ-දේශපාලනික, ආර්ථික හා ගෝලීය සන්දර්භය ගතික හා නිරන්තරව වෙනස්වන සුළුය. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එහි ගලායාමට බලපෑම් ඇති කළ අහිතකර සමාජ-දේශපාලන සිදුවීම් කිහිපයක් ඇති විය (2018 ව්‍යවස්ථා අර්බුදය; 2019 දී පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාර; 2019 සහ 2020 ජනාධිපති හා පාර්ලිමේන්තු මහ මැතිවරණය). මීට අමතරව, ගෝලීය කොවිඩ් -19 වසංගතයේ බලපෑම ද අත්විඳින ලදී. එවැනි අවස්ථාවලදී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාධාරණත්වය පිළිබඳ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිණිස වන ප්‍රමුඛතාවය ගිලිහී යන අතර මෙම අර්බුදයන් හේතුවෙන් ප්‍රති සැලසුම් කිරීමට සහ ක්ෂණික හා ඉදිරි අවශ්‍යතාවයන් කෙරෙහි ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ද අවස්ථාවක් උදා කරයි.

21. නැගී එන අවස්ථාවන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට ඔබට සූදානම් විය හැක්කේ කෙසේද?

විධිමත් යුක්තිමය අංශය සමග නියැලෙන කාර්යයන් දැකගත හැකි වීම තුළින් නව අවස්ථාවන් විවෘත වීම සහ වෙනත් සමාන ප්‍රයත්නයන් සමග වැඩ කිරීමට, හවුල්කාරීත්වයන්ට සහ ජාලගත වීමට ආරාධනාවන් ලැබෙනු ඇත. මෙය අපේක්ෂාවෙන් අනාගත කටයුතු සඳහා ඔබට අවශ්‍ය මූලික තොරතුරු, සොයා ගැනීම්, සම්බන්ධතාවයන් සහ නිර්දේශයන් සූදානම් කරන බැවින් වැදගත්ය. විඩියෝ පට, ඉන්ෆොග්‍රැෆික්ස්, ලිපි සහ ගෙනහැර දැක්වීම් වැනි විවිධ සිත් ගන්නා ක්‍රම මගින් තොරතුරු රැස් කිරීමෙන් මෙය කළ හැකිය.

22. ගවේෂණාත්මක වැඩසටහන්කරණය සහ අරමුදල් තිබේද?

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ කටයුතු වලදී, සන්දර්භය සහ අනපේක්ෂිත ප්‍රතිවිපාක බොහෝ විට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින සැලසුම් ආපසුසිට ගමන් කරවයි. මෑතකදී ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම තත්වය විශේෂයෙන් දැක ගත හැකි වූ අතර, අස්ථාවර සමාජ-සංස්කෘතික හා දේශපාලන වාතාවරණයක් ඇති කළ නිර්ණාත්මක සිදුවීම් කිහිපයක් සිදුවිය. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය, ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය සහ අයවැය සැකසීමේදී නම්‍යශීලී බව සහ ප්‍රතිචාරාත්මක බව අත්‍යවශ්‍ය වන අතර එමගින් ව්‍යාපෘතියට අනපේක්ෂිතව එන බලපෑම් කෙරෙහි අනුවර්තනය වීමට හැකියාව ඇති කරන අතර ඒවා සමග පොර බැඳීම හරහා නව තවත් වැඩිදියුණු කළ හැක. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ ඉගෙනීම හා ආවර්ජනයන් ඒකාබද්ධ කිරීම මෙම ආකාරයේ වැඩ වලදී පමණක් නොව බොහෝ සංවර්ධන මූලාරම්භයන්හි අවශ්‍යතාවයකි.

23. කෙටිකාලීන ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම් තුළින් දිගු කාලීන තිරසරභාවය සහතික කරන්නේ කෙසේද?

අතරම් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්, ව්‍යාපෘති සහ අරමුදල්වල කෙටිකාලීන ස්වභාවය නිසා දිගු කාලීන හා නිරසාර සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීමේදී ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතා ඇති විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, දිගු කාලීන ප්‍රතිපල සහ අරමුණු සහිත ව්‍යාපෘතීන් සඳහා ප්‍රමුඛතාවය දීම හෝ අවම වශයෙන් ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම්වල වර්ධක පියවරයන් සඳහා ප්‍රතිපාදන සැපයීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. යුක්තිමය අංශයේ මැදිහත්වීම් යුක්තිය සඳහා වන විධිමත් දේශීය ආයතන සතු කාර්යක්ෂම බව (අදාළ අවස්ථාවලදී) සහතික කිරීම සහ ව්‍යාපෘති සහයෝගයන් අවසන් වූ පසු ඒවා නිරසාර ලෙස පවත්වා ගෙන යා හැකි බව සහතික කිරීම ද වැදගත්ය.

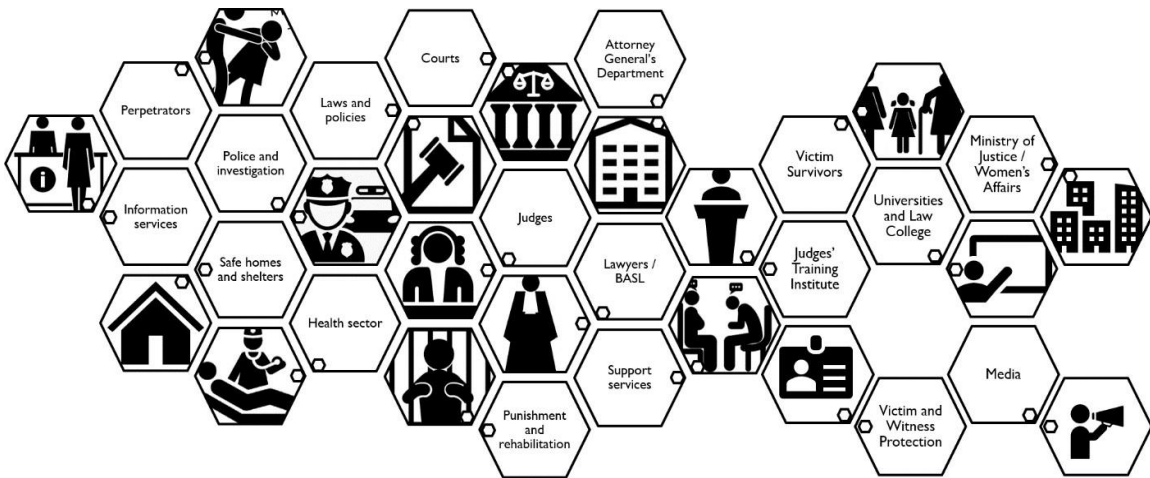
24. ඔබ කොතෙක් දුරට ප්‍රවේශම් වනවාද?

අධිකරණමය අංශය සමග අපගේ කටයුතු සෑම මට්ටමකින්ම ඉතා ප්‍රවේශමෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. එහිදී අප අපගෙන්ම විමසන්නේ අප නිවැරදි මාවතේ ගමන් කරන්නේද?, අපගේ සැලසුම්ගත මැදිහත්වීම් මගින් කිසිදු හානියක් සිදු නොවන්නේද? සහ එය එසේ කළ හැකි හොඳම ක්‍රමයද? යන්නයි. ප්‍රවේශම් වීම පසෙක ලා සැලසුම්ගත මැදිහත්වීම් සමග ඉදිරියට යාම සතුටට කාරණයක් වුවද, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය හා සම්බන්ධ සෑම ව්‍යාපෘතියකදීම එය ප්‍රතිගාමී වීම සහ සන්දර්භය වඩාත් උග්‍ර වීමක් නොවන සේ ප්‍රවේශම් වීම සහ සාමූහික තීරණ ගැනීම වැදගත්ය.

25. වෙනස්වීම සහ බලපෑම පිළිබඳ යථාර්ථවාදී අපේක්ෂාවන් ඔබට තිබේද?

ඔබ මෙම පැනය ගැන මෙහෙති කළ පසු ඔබේ අපේක්ෂාවන් යථාර්ථවාදීද? සහ ඔබ අපේක්ෂා කරන වෙනස දකින තෙක් ඔබට ඉවසා සිටිය හැකිද? යන්න ඔබගෙන්ම විමසා සිටින්න! ශ්‍රී ලංකාවේ පුරුෂාධිපත්‍යය සහිත, ධුරාවලිවලින් හෙබි අධිකරණ පද්ධතියක් තුළ වෙනසක් දැකීම කලකිරීමට පත්වන තරම් මන්දගාමී විය හැක. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය පිළිබඳ වැඩසටහන්කරණය තුළ ඇති අංග සම්බන්ධයෙන්, නීති ප්‍රතිසංශෝධනයේ සිට ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනයන් පිළිබඳ නඩු වල ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සංවේදීතාවය දක්වා ආයතනික හා ආකල්පමය වෙනසක් කරා සැලකිය යුතු හා දිගු කාලීන ආයෝජනයන් අවශ්‍ය වන විශේෂ හා සංකීර්ණ අංශයන් ඇත. අපේක්ෂිත ප්‍රතිපල ක්‍රමානුකූලව ඉස්මතු විය හැකි අතර ව්‍යාපෘති කාලසීමාව තුළ එය අදාශ්‍යමාන විය හැක. විධිමත් යුක්තිමය අංශය හෝ වෙනයම් ඕනෑම අංශයක් සමග ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු කිරීමට කාලයක් ගතවන බව ඔබ සිහිපත් කරගත යුතුය.

දුරු උත්සාහයන් සහ කරන ලද අත්හදා බැලීම් මොනවාද?

ලේඛනගත කිරීම් සහ පර්යේෂණ

ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේදී හා ආරම්භයේදී, ශ්‍රී ලංකාවේ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් කෙරෙහි විධිමත් යුක්තිමය අංශය ප්‍රතිචාරයන් දක්වන ආකාරය පිළිබඳ බොහෝ විෂයානුබද්ධ සාක්ෂි තිබේ. මේ අතර, ක්‍රමානුකූලව ලේඛනගත කරන ලද සුළු තොරතුරු ප්‍රමාණයක් ද තිබුණි. ඒ අතර, නිදසුන් ලෙස ලබාගත් දේ, අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග , අධිකරණ භාවිතය පිළිබඳ සමීක්ෂණ, නඩු ගොනු සමාලෝචනය, විනිශ්චයන් සහ වින්දිත අත්දැකීම් හරහා ලබා ගත් තොරතුරු ඇතුළත් වේ. අධිකරණය සහ විධිමත් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රය මුහුණ දෙන අභියෝග, මෙම අංශය විසින් අනුගමනය කරන ලද හොඳම භාවිතයන් සහ ධනාත්මක උදාහරණ හෝ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සංවේදීතාවය වළකන සේ විධිමත් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ පවතින ගැටළු සහ හිඬාස් වටහා ගැනීම පිණිස ලේඛනගත සාක්ෂි ද ඉතා අලප ප්‍රමාණයක් පැවතිණ. එබැවින්, පවතින ලිපි, පොත් පත් හා පර්යේෂණ ග්‍රන්ථ නිරීක්ෂණය, විනිසුරුවන්, නීතිඥයින් සහ නඩු පැවරීම් කටයුතු කරන්නන් ආදීන් සමග සාකච්ඡා කිරීම, අධිකරණ නිරීක්ෂණය කිරීම් සහ වින්දිතයින්ගෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීම ආදී ක්‍රම මගින් අපගේ ව්‍යාපෘති කටයුතු සහ උද්දේශන ප්‍රයත්නයන් පිළිබඳව දැනුම් දීම පිණිස පුළුල් සාක්ෂි පදනමක් සම්පිණ්ඩනය කර ගැනීමට අපට හැකි විය.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන ලිපිකියවිලි හා පර්යේෂණ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් වූයේ (1) මූලික තක්සේරුව (2) අධිකරණ නිරීක්ෂණ පර්යේෂණය (3) මාධ්‍ය සිතියම්කරණ අධ්‍යයනය (4) 'කාන්තා පිහිට' ආයතනය සතු නඩු තොරතුරු ලේඛනගත කිරීම (5) නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නඩු ලේඛනගත කිරීම (6) ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ නඩු සම්බන්ධයෙන් අධිකරණයේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සංවේදීතාවය පිළිබඳ දැනුම් දීම පිණිස වන සමපත් කට්ටලය (7) වින්දිතයින් කේන්ද්‍ර කරගත් සේවා සැපයීම පිළිබඳ අත්පොත සහ (8) ව්‍යාපෘති අත්දැකීම් සහ ඉගෙනුම් ලේඛනගත කිරීම ආදියයි. මෙම සෑම ක්‍රියාකාරකමක්ම ව්‍යාපෘතියේ විවිධ අංශ සහ අන්තර්ගතය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා ප්‍රවේශමෙන් නිර්මාණය කර ඇත. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාධාරණත්වය පිළිබඳ ලිපිකියවිලි හා පර්යේෂණ පිළිබඳ අපගේ අත්දැකීම් ප්‍රධාන අංශ තුනකට අයත් වන අතර අපව දැනුවත් කළ ප්‍රධාන තීරණ කිහිපයක් ද පහත සඳහන් පරිදි සංකල්පීයකරණය සහ සැලසුම් කිරීම, දත්ත රැස් කිරීම සහ සොයා ගැනීම් බෙදා හැරීම යන ශීර්ෂයන් යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇත;

සංකල්පීය ප්‍රවේශය

- ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ ගැටළු කෙරෙහි සංවේදීතාවය මෙන්ම අධිකරණමය අංශයට අදාළ සොයාගැනීම් පිළිබඳ තොරතුරු බෙදා ගැනීම හේතුවෙන් සැලසුම් කිරීම, දත්ත රැස් කිරීම සහ බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් අතිශයින්ම ප්‍රවේශම් වීම
- යුක්තිය පසිඳලීමේ විවිධ මට්ටම්වලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සහ ඉදිරි කටයුතු සඳහා ප්‍රවේශය සහතික කිරීම මගින් අධිකරණයට කිසියම් අගෞරවයක් හෝ අපහාස කිරීමක් සිදුවන ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වැළකීම; අගවිනිසුරු, නීතිපති සහ අදාළ අමාත්‍යාංශවලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සහ අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී හිස පරිදි ඔවුන් දැනුවත් කිරීම
- නිවැරදි කළ යුතු හිඬාස් පිළිබඳව පමණක්ම අවධානය යොමු කිරීමට වඩා විධිමත් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ සිටම හොඳම භාවිතයන්, අභියෝග ක්‍රියාකාරකයින් සහ පලදායී ක්‍රම ආදිය පිළිබඳ සොයා ගැනීම් සඳහා සවිඥාණික උත්සාහයන් දැරීම
- මෙම අංශය අඛණ්ඩව විකාශනය වෙමින් පවතින බවත්, දත්ත රැස් කිරීමේ අවදියේදී ලේඛනගත

කරන ලද සොයා ගැනීම් වර්තමාන සන්දර්භය හා සසඳන විට අවශ්‍යයෙන්ම නිවැරදි විනයක් ඉදිරිපත් විය යුතු යැයි අදහස් නොකරන බවත් සිහි තබා ගැනීම.

දත්ත රැස් කිරීම

- අධිකරණ වාර්තා (පහළ උසාවි වලින්) වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා ඒවා පරිහරණය කරන්නන්ට හිතකාමී ක්‍රමයක් නොමැති බැවින් තොරතුරු සැපයීමේදී අධිකරණ නිලධාරීන්ගෙන් ලැබෙන සහයෝගය පොදුවේ අඩු විය හැකි බව අවබෝධ කර ගැනීම. රෙජිස්ට්‍රාර්වරුන්ට නිල ලිපි අවශ්‍ය වන අතර මෙය කාලය වැයවන ක්‍රියාවලියක් බැවින් තෝරාගත් නීතිඥයින්ගෙන් අධිකරණ හඬු වාර්තා එකතු කර ගැනීම වඩා පහසු වනු ඇත.
- කෙසේ වෙතත්, හඬු වල සංවේදිතාවය සහ වෘත්තීයමය ආචාර ධර්ම රැකීමේ අවශ්‍යතාවය හේතුවෙන් බොහෝ නීතිඥයින්, විශේෂයෙන්ම ඒ වන විටත් විභාග වෙමින් පවතින හඬු පිළිබඳ තොරතුරු බෙදා හදා ගැනීමට අකමැති විය හැක.
- භූගෝලීය බාධක සහ යම් නිශ්චිත ප්‍රදේශයන්ට ආවේනික අභියෝග පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතුය. නිදසුනක් ලෙස; මුලතිව් යනු 2009 දී යුද්ධය නිමා වීමෙන් පසු සිවිල් පරිපාලනය ආරම්භ වූ දිස්ත්‍රික්කයක් වන අතර ජනගහනය සෙමෙන් විධිමත් අධිකරණ ක්‍රියාවලිය වෙත අවතීර්ණ වෙමින් පවතී. පොලිස් සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව මෙම ප්‍රදේශයේ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනයන් පිළිබඳව වාර්තා වීම ද අඩු මට්ටමක පවතින අතර මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කයෙන් පැමිණෙන හඬු සඳහා අදාළ මහාධිකරණ බලය සතු අධිකරණ කලාපය වන්නේ වවුනියාවයි. මෙවැනි හඬු සහ ප්‍රදේශ සම්බන්ධ ගැටළු ඒකාකාරී දත්ත පවත්වා ගැනීමක් සිදු කිරීමේ දුෂ්කරතාවයට හේතු විය හැකිය.
- දත්ත රැස් කිරීම සඳහා, විශේෂයෙන්ම අධිකරණ නිරීක්ෂණයන් කිරීම සඳහා නීතිඥයින් හෝ ශක්තිමත් නීතිමය පසුබිමක් ඇති අය සිටීම වඩාත් සුදුසුය. අනෙක් අතට, වින්දිතයින්ගෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පළපුරුදු උපදේශකයින් මැනවින් භාවිතා කළ යුතුය. මින් අදහස් වන්නේ, සැලකිය යුතු මට්ටමේ පර්යේෂණ ආශ්‍රිත පුහුණුවක් වෙනත් ක්ෂේත්‍රවල වෘත්තිකයින්ට ලබා දිය යුතු බවයි. උදාහරණ ලෙස; නීතිඥයින් සහ උපදේශන නිලධාරීන් දැක්විය හැක
- දත්ත රැස් කිරීම සඳහා කාල සීමාවක් තීරණය කිරීමේදී (විශේෂයෙන්ම අධිකරණ නිරීක්ෂණයන් කිරීම සඳහා) අධිකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ සිදුවන ප්‍රමාදයන් පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතුය. නිදසුන් වශයෙන්; හය මසක් තුළ සිදුවන දත්ත රැස් කිරීමේ අදියරකදී එක් හඬුවක් පමණක් නිරීක්ෂණය කිරීම හඬුව පිළිබඳ නිවැරදි විනයක් ලබා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් නොවනු ඇත. ඒ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනයන් පිළිබඳ (දණ්ඩ නීති) හඬුකර විභාග කිරීම අතරතුරදී සාමාන්‍යයෙන් දීර්ඝ කාලයක් ගතවන බැවිනි. කෙසේ වෙතත්, කාර්ය පටිපාටිමය අනුමතීන් අනුව ගෘහස්ත නිංසන පිළිබඳ හඬු (සිවිල්) කෙටි කාලයක් තුළ විභාගයට කැඳවනු ලැබේ.

සොයා ගැනීම් ප්‍රවලිත කිරීම

- පූර්ණ පර්යේෂණ සොයා ගැනීම් පුළුල් ලෙස බෙදා හැරීම පර්යේෂණ සොයා ගැනීම් සඳහා වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමය නොවනු ඇත. තෝරාගත් පාර්ශවකරුවන් හෝ විනිසුරුවරුන්, නීතිඥයින්, නීති සිසුන්, රාජ්‍ය උපදේශකයින් සහ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව මෙන්ම විධිමත් අධිකරණ අංශයේ තෝරාගත් වෙනත් පාර්ශවකරුවන් අතර උපායමාර්ගිකව වාර්තා බෙදා හැරීම කළ යුතුය.
- විධිමත් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ තෝරාගත් විශේෂඥයින් සමග පෞද්ගලිකව කෙරෙන සංවාග රැස්වීම් හරහා පර්යේෂණ සොයා ගැනීම් සහ ඒවායෙන් උගත් ගැටළු හා උත්සුකයන් බෙදා හදා ගැනීම, එම කාරණා පිළිබඳ විවෘතව විචාරාත්මක විග්‍රහයන්හි යෙදීමට වඩා වඩාත් යෝග්‍ය උපායශීලී ක්‍රමයකි. මෙහිදී, සම කණ්ඩායම් හෝ සම අදහස් දරණ අය එක්ව කැඳවීම ද ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.
- දීර්ඝ වාර්තා සහ පුළුල් තොරතුරු සහිත සවිස්තරාත්මක ප්‍රකාශන අවාසනාවකට මෙන් යල්පැන ගිය දෙයක් බවට පත්ව ඇත. එමනිසා, දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා නිරන්තරවම නව ක්‍රමවේදයන් මෙන්ම නවීන මෙවලම් හා මාර්ගගත **(Online)** තොරතුරු ව්‍යාප්ති ක්‍රම භාවිතා කිරීම වැදගත්ය.
- සොයා ගැනීම් ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය නිමැවුම්, කතන්දර, ඉන්ෆොග්‍රැෆික්ස්, සිද්ධි අධ්‍යයන සහ වෙනත් ආකාරයේ කුඩා අනු තොරතුරු බවට පරිවර්තනය කිරීමෙන් ඉලක්කගත ජනගහනය අනුව පුළුල් පරාසයක් තුළ ව්‍යාප්ත වීම සහතික කළ හැකි වනු ඇත.

දැනුවත්භාවය සහ උද්දේශනය

විශේෂයෙන්ම අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රතිචාරයන් අනුව, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ කතිකාව පෝෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පැහැන නැගී තිබූ හෙයින් දැනුවත්භාවය, මාධ්‍ය ආචරණය (ව්‍යාප්තිය) සහ උද්දේශනය ඉහළ නැංවීම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අංගයක් බවට පත් විය. මෙය පුළුල් කාර්යයක් වූ අතර එය තුන් ආකාරයකින් ක්‍රියාවට නංවන ලදී; ඒ, භෞතික ව්‍යාප්ති ක්‍රියාමාර්ගයන් හරහා (සාකච්ඡා, දැනුවත් කිරීම් වැඩසටහන්, පුහුණු කිරීම්, වැඩමුළු සහ විදි නාට්‍ය ප්‍රසංග); මාර්ගගත (online) හා සමාජ මාධ්‍ය හරහා (ෆේස්බුක් සහ ඉන්ස්ටග්‍රෑම් මගින් ප්‍රචාරණ ව්‍යාපාර, 2 six 4 වැනි යෙදුම් (Applications)) සහ ප්‍රධාන ධාරාවේ මාධ්‍ය (පුවත්පත් දැන්වීම් සහ රූපවාහිනී කතිකාවන්) වශයෙනි. මෙම මාධ්‍ය උත්සාහයන්හි මූලික පරමාර්ථය වූයේ සංවේදී හා සමානාත්මතාවයෙන් යුත් විධිමත් අධිකරණ අංශ ප්‍රතිචාරයන් පිළිබඳ කතිකාවට නව මුහුණුවරක් ගෙන ඒම සහ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් කෙරෙහි සෘජු සම්බන්ධතාවයක් ඇතිව මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා සිදුකළ වැඩවලට ශක්තිමත් දෘශ්‍යමාන හඳුනා ගැනීමක් සැපයීමයි. තොරතුරු බෙදා හැරීම විධිමත් අධිකරණ අංශය, මහජනතාව සහ ප්‍රජාව අතර මෙන්ම ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට ගොදුරු වූ වින්දිතයින් වෙත සිදු කරන ලදී.

තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීම පිණිස මාර්ගගත (online) හා සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදයන් වැනි බහුවිධ ආකාරයන් භාවිතා කරන ලදී. මන්ද යත්, අප සන්නිවේදනය කිරීමට උත්සාහ කරන පණිවුඩ මෙම බහුවිධ මාධ්‍යයන් හරහා වඩාත් ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන බැවිනි. කෙසේ වෙතත්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාධාරණත්වය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය සහ උද්දේශනය සම්බන්ධයෙන් අපගේ අත්දැකීම් පහත සඳහන් පරිදි වෙන් වෙන් ශීර්ෂයන් යටතේ ඉදිරිපත් කළ හැකිය; ඒ භෞතික ව්‍යාප්තිය, සමාජ මාධ්‍ය ව්‍යාප්තිය, ප්‍රධාන ධාරාවේ මාධ්‍ය සහ වෙනත් ඉගෙනීම් ආදී වශයෙනි.

භෞතික ව්‍යාප්තිය

- හිංසනයන් පිළිබඳව අදාළ අංශයන්ට වාර්තා කිරීම සහ නීතිමය සහය සඳහා ප්‍රවිෂ්ඨ වීම පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම පිණිස වන වැඩසටහන් මෙම සභායේ ලා සැලකෙන අතර, සහභාගිවන්නන් තුළ සිය අයිතිවාසිකම් සහ ඔවුන්ට ප්‍රවේශ විය හැකි නීති පිළිබඳ පවතින දැනුවත්භාවය සීමිත බැවින් එම කාරණා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම පිණිස පුහුණු සැසිවලින් සැලකිය යුතු කොටසක් ඒ සඳහා වෙන් කිරීමට ද සිදුවනු ඇත.
- විදි නාට්‍ය කලාව හෝ නාට්‍ය හා රංග කලාව භාවිතා කිරීම සංකීර්ණ පණිවුඩ සරලව ඉදිරිපත් කිරීමට සහ විවිධ සාක්ෂරතා හා සමාජ-ආර්ථික මට්ටම්වලින් පුළුල් ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාවක් කරා ළඟා වීමට ප්‍රයෝජනවත් වේ.
- ප්‍රේක්ෂකයින්ගේ අදහස් හා සහභාගිත්වය ඇති වන පරිදි “නාට්‍ය අතරතුර කතිකාවන් ගොඩනගමින්” කෙරෙන විවෘත ප්‍රසංගයන් (Forum theatre) හෝ සංවිධානාත්මක නාට්‍ය වැනි ක්‍රම යොදා ගත හැකි අතර විශේෂයෙන්ම, සංවිධානාත්මක නාට්‍ය හරහා ප්‍රේක්ෂකයින්ට කල්තියා ආරාධනා කර වේදිකාගත කරන බැවින් ඔවුන් එහි අරමුණ පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇතිව සහභාගිවන හෙයින් සහ විදි නාට්‍යවලදී මෙන් ප්‍රේක්ෂකයින් අහඹු ලෙස සිටීමන් සම්පූර්ණ ප්‍රසංගය සඳහා රැඳී නොසිටින පරිදි නොව මුළු කාලයම එහි රැඳී සිටින හෙයින් වඩාත් පලදායී වනු ඇත.
- ඇතැම්විට, භෞතික වැඩසටහන්වලදී සහභාගිවන්නන්ට සම්පූර්ණ වැඩසටහන සඳහා රැඳී සිටීමට නොහැකි විය හැකි අතර සම්පූර්ණ හෝ නිවරදි පණිවුඩය ලබා නොගෙන පිටව යා හැකි බැවින් එවැනි තත්වයකදී සහභාගිවන්නන් සඳහා ස්වයං පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරු පත්‍රිකා බෙදා දීම වැනි ක්‍රම භාවිතා කිරීම ප්‍රයෝජනවත්ය.

සමාජ මාධ්‍ය ව්‍යාප්තිය

- සමාජ මාධ්‍ය අන්තර්ගතයේ ඇතැම් ප්‍රවණතා තරුණ පරම්පරාවේ ආකල්පවල යම් වෙනසක් පෙන්නුම් කරන අතර (ලිංගිකත්වය පිළිබඳ පුරුෂාධිපත්‍යමය හා යල් පැන ගිය අදහස්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳව), සමාජ මාධ්‍ය අන්තර්ගතයන් ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳව පවතින ඇතැම් සමාජ සම්මත අදහස් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ද භාවිතා කරන බව සිහි තබා ගැනීම වැදගත්ය.
- අන් ක්‍රම වලට වඩා සමාජ මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයන් හරහා විශාල පරිශීලකයින් සංඛ්‍යාවක් වෙත ළඟා විය හැකි බැවින්, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිටු දැකීම සඳහා

උද්දේශන කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය සඳහා එය ප්‍රබල මෙවලමක් විය හැක. මෑත වසරවලදී සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය හා ඒ පිළිබඳ අවබෝධය ඉහළ ගොස් ඇති හෙයින් ශ්‍රී ලංකා සන්දර්භය සම්බන්ධයෙන් එය සත්‍යයක් ද වේ.

- කෙසේ වෙතත්, සමාජ මාධ්‍ය ව්‍යාපාර සඳහා සාපේක්ෂ ස්ථාවරත්වයක් අවශ්‍යවේ. ඒ මන්ද යත්, මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන් සමාජ හා දේශපාලන ජීවිතය අඛණ්ඩව අඩාළ කරන අවධියක සිදු වූ අතර එම තත්වය තුළ සමාජ මාධ්‍ය තහනමට ළක් කිරීම, ඒ හරහා වරදු තොරතුරු සැපයීම සහ විශේෂයෙන්ම, රට මුහුණ දී ඇති අනෙකුත් වඩා තීරණාත්මක ගැටළු සමඟ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් හා සම්බන්ධ ගැටළු විද්‍යාමාන වීම යටපත් වූ බැවිනි.

ප්‍රධාන ධාරාවේ මාධ්‍ය ව්‍යාප්තිය

- සමාජ මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයන් හරහා ළඟා නොවූ ජන කොට්ඨාශයන් වෙත ළඟා වීම සඳහා ප්‍රධාන ධාරාවේ මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් භාවිතා කිරීම ප්‍රයෝජනවත් වේ. ඒ සමාජ මාධ්‍ය වෙත ප්‍රවේශ වීමට හැකි නවීන සන්නිවේදන උපාංග කෙරෙහි අඩු ප්‍රවේශයක් සහිත පුද්ගලයින් මෙන්ම ශ්‍රම බලකායේ නිරත නොවන ග්‍රාමීය ගෘහණියන්/කාන්තාවන් සිටින බැවිනි.
- උද්දේශන ව්‍යාපාර සිදු කරන මාසවල දී ඊට සමගාමීව සිය මධ්‍යස්ථාන, ඔන්ලයින් සේවා සහ ක්ෂණික සහය සඳහා වන ඇමතුම් සේවා වෙත නොයෙක් සහය පතා කාන්තාවන් සම්බන්ධ වීම ඉහළ යන බව 'කාන්තා පිහිට' ආගනය ද සඳහන් කර සිටින අතර එය සමාජ මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයන් හි සෘජු ප්‍රතිපලයක් සේ සඳහන් කළ හැක. එහෙයින්, ආසියා පදනම සහ 'කාන්තා පිහිට' ආයතනය මේ පිළිබඳව ඉදිරියේදී තවදුරටත් සලකා බලනු ඇත.
- කොවිඩ් - 19 වසංගත කාල සීමාවන් තුළ දී විශාල පිරිසක් වෙත ළඟා වීමට, ගෘහස්ත හිංසනයන් අවබෝධ කර ගැනීමට මෙන්ම එවැනි වසංගත තත්වයක් තුළ සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශ වීම පිළිබඳ තොරතුරු සහ මග පෙන්වීම පිණිස මෙම ප්‍රධාන ධාරාවේ මාධ්‍ය ඉතා ප්‍රයෝජනවත් මෙවලමක් බව සනාථ විය.

වෙනත් ඉගෙනුම්

- ප්‍රධාන ඉගෙනීම් වලින් එකක් වන්නේ විධිමත් අධිකරණ අංශය තමන්ටම සීමා වූ සන්දර්භයක් ලෙස සැලකීම සහ ඉලක්කගත පණිවුඩ බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් එය වඩාත්ම පලදායී ක්‍රමය නොවන බවයි. එමනිසා, මෙම අංශය වෙනත් අංශයන්ද සමඟ සම්බන්ධ වන අතර අනෙකුත් සියලුම පාඨකයින්/හරඹන්නන්/අසන්නන්ගේ පුරුදු සහ හැඟීම් පිළිබිඹු කරයි.
- අධිකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ කාන්තාවන්ගේ ගැටළු කෙරෙහි අඩු ප්‍රමුඛතාවයක් පවතින අතර එමගින් නීති වෘත්තිකයින් සහ එම ක්ෂේත්‍රයේ අනෙකුත් අය අතර එම කාරණා පිළිබඳ අඩු දැනුමක් ඇති කරයි. ලිංගික අපරාධ සහ ගෘහස්ත හිංසනය පිළිබඳ නීතිමය තත්වයන්ට අමතරව, මෙම අපරාධවල සමාජ-සංස්කෘතික හා සන්දර්භීය යථාර්ථයන් නීති අධ්‍යාපනයේදී විධිමත් ලෙස සලකා නොබලයි.
- අධිකරණය, නඩු පවරන්නන් සහ පෞද්ගලික නීතිඥයින් දැනුවත් කිරීම සහ සංවේදී කිරීම පිණිස තාවකාලික උත්සාහයන් පමණක් කර ඇත. අධිකරණ අංශය ඉලක්ක කරගත් බොහෝ වැඩසටහන් ගැටළු පාදක කරගත් (නිදසුන් ලෙස; 2005 ගෘහස්ත හිංසනය වැළැක්වීමේ පනත හඳුන්වා දෙන විට) හෝ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වැනි ඒ පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන් සහ වින්දිතයින් සමඟ වැඩ කරන සංවිධාන විසින් දියත් කර ඇත.
- ආතතික දෘශ්‍යතාවය (ආයතන විසින් කරනු ලබන වැඩ පිටතට හුවා දැක්වීම) සහ එසේ දෘශ්‍යතාවය පිණිස කරන ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවේශමෙන් සහ විවක්ෂණ බුද්ධියෙන් කල යුතු අතර මෙම සීමාවන් පිළිබඳව කල්තියා (ආධාරක ආයතන වලට) සන්නිවේදනය කළ යුතුය. නිදසුනක් වශයෙන්, ව්‍යාපෘතිය මූලික වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ විධිමත් අධිකරණ අංශයේ අය සමඟ වන අතර එය බාහිර බලපෑම් එතරම් නොතකන ධුරාවලින්ගෙන් හෙබි හා ස්වෛරී පද්ධතියකි. එහෙයින්, ව්‍යාපෘතියේ දෘශ්‍යතාවය අවම මට්ටමක පවත්වා ගත යුතුය.

ඔහු-පාර්ශවකාර ජාලගත වීම

කාන්තාවන්ට එරෙහි හිංසනය වැළැක්වීම සහ ඒවාට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා කටයුතු කරන පුද්ගල පරාසයක පුද්ගලයින්, සංවිධාන සහ ආයතන සමග මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක විය. වින්දිතයින් සඳහා පලදායී ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිණිස බොහෝ ක්‍රියාධරයින් (සෞඛ්‍ය, ආරක්‍ෂාව, යුක්තිය, අධ්‍යාපනය සහ මාධ්‍ය වැනි විවිධ අංශ නියෝජනය කරමින්) සිටිය ද, ඔවුන් අතර පවතින්නේ සුළු සම්බන්ධීකරණයක්, තීරසාර කැපවීමක් සහ සංවේදිතාවයකි. අධිකරණ ක්‍ෂේත්‍රයට අනුව, පොලිසියේ සිට අධිකරණය දක්වා; විමර්ශනයේ සිට දඬුවම් නියම කිරීම දක්වා; උපදේශනයේ සිට නීති ආධාර දක්වා සහ වින්දියා හා සාක්ෂිකරුවන්ගේ ආරක්‍ෂාවේ සිට රැකවරණ නිවාස දක්වා බොහෝ අය හා ආයතන සම්බන්ධ වේ. මෙම එක් එක් ක්‍රියාධරයින් වින්දිතයා සමග කටයුතු කළ යුත්තේ එක්තරා අවස්ථාවක දී පමණක් වන අතර, වින්දිතයාට මෙම සමස්ත පද්ධතිය හා මෙම ක්‍රියාධරයන් සියල්ලම පාහේ සමග ඉතා තැනිගැන්මකින් යුතු ක්‍රියාවලියක් හරහා කටයුතු කිරීමට සිදුවනු ඇත.

පහත සඳහන් කරුණු මගින් අධිකරණ ක්‍ෂේත්‍රයේ විවිධ පාර්ශවකරුවන් සමග වැඩ කටයුතු කිරීමෙන් අප ලද අත්දැකීම් සහ ඉගෙනීම් ඉස්මතු කරයි;

- මෙම ක්‍ෂේත්‍රයට අයත් බොහෝ පුද්ගලයින් තවමත් කාන්තාවන්, සමාජය තුළ ඔවුන්ගේ භූමිකාවන් මෙන්ම කාන්තාවන්ට එරෙහි හිංසනයන් පිළිබඳ පුරුෂාධිපත්‍යමය හා යල්පැන ගිය අදහස් දරයි. ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචාරයන් හරහා වින්දිතයින් කෙරෙහි පලදායී ප්‍රතිචාරයන් යටපත් කරන හා වලකන මෙම අදහස් පිළිබිඹු වේ.
- විධිමත් විසඳුම් ක්‍රියාවලිය තුළ අධිකරණ අංශයේ පාර්ශවකරුවන් හිංසනයන්ට මුහුණ දුන් අය, විශේෂයෙන්ම ළමා වින්දිතයින් සමග කටයුතු කිරීමේදී බොහෝ ධනාත්මක භාවිතයන් පෙන්නුම් කලහ. කෙසේ වෙතත්, මේ සම්බන්ධයෙන් ධනාත්මක හෝ සෘණාත්මක භාවිතයන් ප්‍රමිතිගත කර නැති අතර ඒවා ඒ ඒ විනිසුරුවන් සහ නඩු මත පදනම්ව පවතින බව සොයා ගන්නා ලදී.
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය පිළිබඳ අභිදක්‍ෂයින් විධිමත් යුක්තිමය ක්‍ෂේත්‍රයෙන් සොයා ගැනීම දුෂ්කරය. ඒ බොහෝ දෙනා වෘත්තීයමය වශයෙන් විවෘතව ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය කෙරෙහි සංවේදී නීතීවේදීන් ලෙස කතා කිරීමට හෝ ඒ පිළිබඳ අධිවාචකයින් ලෙස නායකත්වය සැපයීම සඳහා සම්බන්ධ වීමට පසුබට වන හෙයිනි.
- මෙම ක්‍ෂේත්‍රය තුළ නිශ්චිත කණ්ඩායම් වෙත ප්‍රවේශ වීම (ප්‍රමාණයෙන් ස්වල්පයක් හා ඔවුන් මඳක් දුරින් සිටිය ද, කාන්තා අයිතිවාසිකම් සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය පිළිබඳ දැනටමත් වැඩ කරන නීති වෘත්තිකයින්), නීති සිසුන්, නීතිඥයින් ලෙස කටයුතු කිරීමට අපේක්‍ෂාවෙන් පසුවන අය සහ වන නීතිඥයින් ආදී වෙනත් අංශ වලින් දක්‍ෂයින් සොයා ගැනීමේ වෙනත් ක්‍රම ගවේෂණය කිරීම ප්‍රයෝජනවත් වේ.
- නීතිය පිළිබඳ තාක්ෂණික තත්වයන්ට අමතරව, ශ්‍රී ලංකාවේ නීති අධ්‍යාපනය තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සාධාරණත්වය හෝ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සංවේදිතාවය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් නොමැත. මෙම ගැටළු නීතිමය අධ්‍යාපනයට ආයතනීකරණය කළ හැකි ක්‍රම ගවේෂණය කිරීම හෝ අවම වශයෙන්, නීති ශිෂ්‍යයින් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳව සංවේදී කරවීම පිණිස වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් හා වෘත්තීන්හි මූලික හා බලගතව අවධියේදී එවැනි සංකල්ප හඳුන්වා දීම ප්‍රයෝජනවත් වේ.
- ශ්‍රී ලංකාවේ නීති සුදුසුකම් ලබාදෙන ආයතන තම නීති ශිෂ්‍යයින් වෙත එවැනි සැසි සඳහා පහසුකම් සැලසීමට උනන්දුව හා කැමැත්ත පල කළ අතර සිසුන් වැඩි වශයෙන් මේ පිළිබඳව ධනාත්මක වූයේ ඔවුන්ගේ උනන්දුව, ඉගෙනීමට ඇති කුතුහලය සහ සාකච්ඡාවලට ක්‍රියාකාරීව සහභාගී වූ බැවිනි.
- ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය, ශ්‍රී ලංකා නීති විද්‍යාලය සහ වෙනත් ආයතන විසින් සංවිධානය කරන ලද ජාතික නීති සම්මේලනය, කණිෂ්ඨ ජාතික නීති සම්මේලනය, ජාතික නීති ශිෂ්‍ය සම්මේලනය සහ වෙනත් සංසද සමග සම්බන්ධ වීම ද වැදගත්ය.
- නීතිය හදාරන බොහෝ සිසුන්ට නීති සුදුසුකම් ලැබීමේ හැකියාව පිළිබඳ පූර්ණ අවබෝධයක් හැකි අතර මේ සම්බන්ධව ඇත්තේ අල්ප වෘත්තීය මග පෙන්වීමකි. එමනිසා, වෘත්තීයෙන් විවිධ අත්දැකීම් හුවමාරු කරගැනීම ඔවුන් වෙත ළඟා වීමට සහ ඔවුන්ට 'ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ කාචයෙන්' බැලීමට සැලැස්වීම සඳහා ප්‍රයෝජනවත් ක්‍රමයකි.
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ සංවේදිතාවය නීති වෘත්තීකයෙකු වීම සඳහා ප්‍රයෝජනවත් කුසලතා සපුරා ගැනීමට සහය වනු ඇත. නීති විශාරදයින්ගේ සිට, පෞද්ගලික නීතිඥයින්, රාජ්‍ය උපදේශකයින්, නීති ආධාර සපයන නීතිඥයින් සහ සංවර්ධන වෘත්තිකයින් දක්වා වන ස්ත්‍රී පුරුෂ

සමාජභාවය වශයෙන් සංවේදී නීති වෘත්තිකයින්ට සිසුන් හඳුන්වා දීමෙන් බහු-ආංශික දෘෂ්ඨිකෝණයක් නිර්මාණය කළ හැක.

- පවත්නා ජාල සහ හුරුපුරුදු හවුල්කරුවන් ඇසුරු කිරීම ද පුළුල් ප්‍රජාවක් සහ ඔවුන්ගේ උප-ජාල කරා ළඟා වීමට උපකාරී වේ. නිදසුන් ලෙස; ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ (WDOs), ප්‍රජා නායකයින්, බිම් මට්ටමේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන (CSOs) , විපර්යාසකරකයින් (වෙනසක් සිදු කරන්නන්), තරුණ කණ්ඩායම්, කාන්තා සංගම්, වැඩිහිටි කණ්ඩායම් ජාල සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ අනෙකුත් හවුල්කාර ජාල සඳහන් කළ හැකිය.

සේවා සැපයීම

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන සේවා සැපයුම්කරු සහ දේශීය හවුල්කරුවා වූයේ 'කාන්තා පිහිටි' (Women In Need) ආයතනය වන අතර ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනයන්ට ගොදුරු වූ වින්දිතයින් කෙරෙහි පූර්ණ සහය සැපයීම පිලිබඳ පුළුල් අත්දැකීම් ඔවුන් ලබා ඇත. ඒ මනෝ-සමාජීය සහයෝගය හෝ නීති ආධාර සැපයීම සම්බන්ධයෙන් පමණක් නොව, අර්බුදකාරී තත්වයන් තුළ සහය වීම, රැකවරණ නිවාස සේවා, ආර්ථික සවිබලකරණය සහ වින්දිතයින් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම ආදිය ද ඇතුළත්වය. වින්දිතයින් සඳහා සේවා සැපයීම පිණිස 'කාන්තා පිහිටි' ආයතනය වෙත මූලික සහය සැපයූ අතර එය අධිකරණ නිරීක්ෂණ පර්යේෂණ, සමාජ මාධ්‍ය ව්‍යාපාර සහ වෙනත් ව්‍යාපෘති වැඩසටහන් ඇතුළු ව්‍යාපෘතියේ බොහෝ අංශ සඳහා මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කරන ලදී. පහත සඳහන් වන්නේ මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී 'කාන්තා පිහිටි' සමග සම්පව කටයුතු කරමින් අනුගමනය කල හොඳම භාවිතයන් හරහා ලබා ගත් ඉගෙනීම් සහ අත්දැකීම්ය;

- ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනයන්ට ගොදුරු වූ වින්දිතයින් සමග සෘජුව වැඩ කරන හා අන්තර්ක්‍රියා කරන දේශීය සංවිධාන බොහෝ විට එසේ කරන්නේ සීමිත සම්පත් වලිනි.
- මූල්‍යආධාර සපයන ආයතනවල සහය සහ සංවර්ධන සහය බොහෝ විට ව්‍යාපෘති හෝ ක්‍රියාකාරකම් මත පදනම් වූවක් වන අතර එම ව්‍යාපෘති කටයුතුවලට අමතරව වෙනත් ප්‍රධාන කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය සංවිධානවලට මූලික සහය ලැබෙන්නේ අල්ප වශයෙනි. මෙය ආයතනික සම්පත් සීමා වීමට බලපා හැකිය. එබැවින්, ආරම්භයේදීම ප්‍රාදේශීය සංවිධාන සඳහා මූලික සහයෝගය ලබා දීම වැදගත්ය.
- අඛණ්ඩ සේවා සැපයීම (උපදේශනය, නීති සහය සහ නියෝජනය) සඳහා සහය වීම සහ නව හවුල්කරුවන් බොහොමයක් ආකර්ෂණය කර ගත හැකි මාධ්‍ය ව්‍යාපාර වැනි වෙනත් ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම්වලට සමගාමීව මේවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම මෙන්ම වින්දිතයින්ට අවශ්‍ය ඝෂණික සේවාවන් ලැබෙන බවට සහතික වීම ද වැදගත්ය.
- උපදේශන නිලධාරීන් සහ නීතිඥයින් වැනි වින්දිතයින්ට සේවා සපයන කාර්ය මණ්ඩලයන්ට නිරන්තරවම ධාරිතා වර්ධනය, කුසලතා සංවර්ධනය සහ අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් ඉගෙන ගැනීමට අවස්ථාවක් අවශ්‍ය වේ. ඉස්මතු වන අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම පිණිස වරින් වර කෙරෙන අවශ්‍යතා තක්සේරු මගින් මෙය කළ හැකිය; එය දැනුම අර්ථකර්ම කර ගැනීමේ පුහුණු, බාහිර වර්ධනයන් හෝ වෙනස්වීම් වලට අනුකූලව කාර්ය මණ්ඩල දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම (නිදසුන් ලෙස; නීතීන්වල නව වර්ධනයන්, මාර්ගගත (Online) ක්‍රම හරහා සිදුවන නිංසනයන් වැනි නැගී එන අභියෝගයන්ට මුහුණ දීම, වසංගත වැනි තත්වයන් තුළ වින්දිතයින්ට දුරස්ථ සහය සැලසීම පිණිස තොරතුරු තාක්ෂණ කුසලතා); කාර්ය මණ්ඩලයන්ට එක්ව සිය අභියෝග සහ ඔවුන් අනුගමනය කළ පිළිවෙත් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට අවකාශයක් නිර්මාණය කිරීමෙන් සහ සම කණ්ඩායම් අතර සමාලෝචන හා අන්තර්ක්‍රියා හරහා කළ හැක.
- වින්දිතයින්ට සේවා සපයන කාර්ය මණ්ඩලයන් සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අපයෝජන සහ ප්‍රවණ්ඩත්වයන් කෙරෙහි නිරාවරණය වන බැවින් ඔවුන්ගේ යහපැවැත්ම කෙරෙහි ද ප්‍රමුඛතාවයක් ලබා දිය යුතුය. නීති සහය සලසන නීතිඥයින් ඇතුළු ඇතැම් කාර්ය මණ්ඩල අපරාධකරුවන්ට එරෙහිව පෙනී සිටින අවස්ථාවලදී ඔවුන් අපරාධකරුවන්ගේ සෘජු තර්ජන හා බිය වැද්දීම්වලට මුහුණ දෙයි. එබැවින්, ආයතනිකමය වශයෙන් ආරක්ෂිත දැල්/ජාල (Safety nets) පවත්වාගෙන යා යුතුය.
- කාලයක් පුරාවට සේවා සැපයීමෙහිලා නියුතු සංවිධානවලට අදාළ ගැටළු සමග කටයුතු කිරීම පිළිබඳ පුළුල් අත්දැකීම් ඇති අතර බෙදා හදා ගැනීමට බොහෝ තොරතුරු තිබිය හැක. මෙම අත්දැකීම් සංවිධානයටම සිය මාර්ගෝපදේශයන් සැකසීම පිණිස හෝ ඒ හා සමාන සංවිධාන සමග බෙදා හදා ගැනීමට උපකාරීවේ. 'කාන්තා පිහිටි' ආයතනයේ අත්දැකීම් අනුසාරයෙන් වින්දිතයින් කේන්ද්‍රකරගත් සේවාවන් සැපයීම පිළිබඳ අත්පොතක් ද මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් සම්පාදනය කරන

ලදී.

- වින්දිතයින් වෙත සාප්පුවම සහය සලසන සංවිධානවලට සාමාන්‍යයෙන් ඔවුන්ගෙන් අපේක්ෂිත රාජකාරිය කෙරෙහි විශාල කාලයක් මිඩංගු කළ යුතු බැවින් සිය වැඩකටයුතු පිලිබඳ ආවර්ජනය කිරීමට හෝ උද්දේශන කටයුතු සඳහා භාවිතා කළ හැකි පර්යේෂණ සිදු කිරීමට කාලය ලබා ගත නොහැක. එමනිසා, පර්යේෂණ සහ සිය වැඩකටයුතු පිලිබඳ ආවර්ජනයන් කිරීම සඳහා එම සංවිධානවලට අවස්ථාවක් සැලසීම ප්‍රයෝජනවත් වේ.
- පුළුල් භූගෝලීය වපසරියක් තුළ මෙවැනි ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම් සිදු කිරීම සහ රට පුරා විසිරී සිටින පුළුල් හා විවිධාකාර ජන කොටස් වෙත ළඟා වීම ද ව්‍යාපෘතිය කෙරෙහි ප්‍රතිලාභ සහ පලදායීතාවය ගෙන දේ.

ධාරිතා ගොඩනැංවීම සහ පුහුණු කිරීම්

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් මූලික කාර්යාල තුනක් ඉලක්ක කරගන්නා ලදී. (1) විධිමත් අධිකරණ අංශයේ සේවකයින්, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිලිබඳ ගැටළු කෙරෙහි ප්‍රතිචාර දැක්වීමේදී ඔවුන්ට ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය වශයෙන් සංවේදීව කටයුතු කිරීමට හැකියාව ඇති කරනු පිණිස වන ධාරිතා වර්ධන පුහුණු (2) වින්දිතයින්ට වැඩිදියුණු කළ සේවා සැපයීම පිණිස ප්‍රාදේශීය සංවිධාන සහ කාර්ය මණ්ඩලයන්ට ධාරිතා වර්ධන පුහුණු සහ (3) විධිමත් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ වගවීම පවත්වා ගැනීම පිණිස වින්දිතයින් ඇතුළු ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් සඳහා ධාරිතා වර්ධනය

විධිමත් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රය

- අදාළ පද්ධතිය ධුරාවලින්ගෙන් හෙබි, අවසර ලබා ගැනීම සඳහා ස්ථර කිහිපයකින් හා සම්පූර්ණ කළ යුතු ප්‍රොටෝකෝලයන් රාශියකින් යුක්ත වීම හේතුවෙන් අධිකරණ ව්‍යුහය සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ පුහුණු සඳහා පහසුකම් සැපයීම ඉතා අභියෝගාත්මක කාර්යකි. තවද, විනිසුරුවන් පුහුණු කළ යුත්තේ වෙනත් විනිසුරුවන් පමණක්මය යන අලිඛිත රීතියක් ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින අතර එය ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතා ඇති කරයි. එක් කාරණයක් වන්නේ, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් හා සම්බන්ධ ගැටළු පිලිබඳව පුහුණු කිරීම සඳහා කැමති විනිසුරුවන් වෙත ප්‍රවේශ වීම වන අතර දෙවැනි කාරණය වන්නේ, මෙම ගැටළුව පිලිබඳව වෙනත් විනිසුරුවන් පුහුණු කළ හැකි විනිසුරුවන් සංඛ්‍යාව සීමිත වීමයි. එමෙන්ම, අවසර ලැබූ ද දේශීය සන්දර්භය ඉතා වෙනස් විය හැකි බැවින් මෙම ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් හා සම්බන්ධ ගැටළු පිලිබඳ පුහුණු ජාත්‍යන්තර විශේෂඥයින් විසින් කිරීමෙහි ඇති අඩු පලදායීතාවය ද ගැටළුවකි.
- විධිමත් යුක්තීමය අංශයට තාක්ෂණය සහ තාක්ෂණික ධාරිතා සංවර්ධනය ද ප්‍රයෝජනවත් වේ. එය ප්‍රායෝගිකව අදාළ නොවිය හැකි මුත්, හඩු ලේඛනගත කිරීම සහ සංවිධානය කිරීම සඳහා නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් යොදා ගැනීම මෙම අංශය තුළ මන්දගාමී බව පෙනී යයි.
- විධිමත් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ පවත්නා පද්ධතීන් තුළ විශ්ලේෂණාත්මක තීරණ ගැනීම සඳහා ක්‍රමවත් දත්ත රැස් කිරීම දුෂ්කර වන අතර, වඩාත් පරිශීලක-හිතකාමී සහ තිරසාර ප්‍රවේශයක් සඳහා ස්වකීය දත්ත රැස් කිරීමේ සහ ගබඩා කිරීමේ පද්ධති ස්ථාපිත කිරීම හා වර්ධනය කිරීම ප්‍රයෝජනවත් වේ.
- අධිකරණ අංශයේ ආයතනවලට සපයා ඇති ඕනෑම තාක්ෂණික යෙදවුමක ප්‍රමාණවත් හිමිකාරත්වයක් ඇති බව මෙන්ම ආධාරක ආයතනවල සහය සහ ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම් හමාර වූ පසුව ද මෙම පද්ධති ක්‍රියාකාරීව පවතිනු ඇති බව සහතික කිරීම ද වැදගත්ය.
- සාප්පු පුහුණුවීම් සහ ධාරිතා වර්ධන සැසි සඳහා අධිකරණ අංශයේ සියලුම ඉලක්ක කණ්ඩායම් වෙත ළඟාවීම අපහසුය. එවැනි අවස්ථාවලදී, පුහුණු සැසි මාර්ගෝපදේශ, අත්පොත් සහ වෙනත් පාඨමාලා මොඩියුල සංවර්ධනය කිරීම ප්‍රයෝජනවත්ය.

සේවා සපයන්නන්

- සාමූහික ප්‍රයත්නයන්, ධාරිතා වර්ධනය, ඔවුන්ගේ දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම සහ ඔවුන් අතර අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධීකරණය ආදිය සඳහා අඩු අවස්ථාවන් සහිත විවිධ දිස්ත්‍රික්කවල සේවය කරන අය සාමාන්‍යයෙන් හුදකලා ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කරන බැවින් එවැනි සේවා සපයන්නන් සඳහා ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම ප්‍රයෝජනවත් වේ.
- වින්දිතයින්ට සේවා සපයන කාර්ය මණ්ඩල තුළ අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එකිනෙකාගෙන් ඉගෙන ගැනීම

සඳහා සහ ඔවුන්ගේ අත්දැකීම් හුවමාරු කර ගැනීමට හැකි වන ආකාරයේ ප්‍රබල හැකියාවක් ඔවුන් තුළම පවතී.

- සාක්ෂි මත පදනම් වූ උද්දේශනය සහ ආයතනික තිරසාරභාවය පිණිස වන හැකියාවන් ගොනැගීම ද වැදගත්ය. සංවිධානවලට සවන්දීමෙන් සහ ඔවුන් සිය සේවා සැපයීමේදී සාමාන්‍යයෙන් නිරත වන දෛනික රාමුවෙන් ඔබ්බට ගොස් ඔවුන් වැඩ කරන වඩා පුටුල් පරිසරය පිළිබඳ වඩා හොඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම පිණිස දත්ත රැස් කිරීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීමට ඔවුන්ට අවස්ථාවක් ලබා දීමෙන් මෙය කළ හැකිය. එවැනි සාක්ෂි මගින් ආයතනයට ස්වයං-විචාරයක යෙදිය හැකි අතර ව්‍යාපෘති ආධාර අවසන් වූ පසු ද සිය වැඩකටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙන යාම සඳහා කැපවීම ඇති කර ගැනීමට ද උපකාරී වේ.
- ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම පිණිස පියවර කිහිපයකින් යුත් ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කිරීමෙන් ගැටළු සහ ඉගෙනීම් ස්ථර කිහිපයක් මතුපිටට ගෙන ඒමට ද ප්‍රයෝජනවත් වේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ අය හා එකිනෙකා සමග වෙන වෙනම සාකච්ඡා පැවැත්වීම, අවශ්‍යතා තක්සේරු කිරීම, උපදේශක සැසි සහ වෙනත් ආකාරයේ වාචික හා ලිඛිත පසුපෙවීම් මේ සඳහා උපකාරී වේ.

ප්‍රජාව

- ඉහත “දැනුවත්භාවය සහ උද්දේශනය” කොටසේ විස්තර කර ඇති පරිදි ධාරිතා වර්ධනය සහ ප්‍රජාව අතර දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම මූලික වශයෙන් කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත්, ප්‍රතිලාභීන්, වින්දිතයින් සහ අපරාධකරුවන් ඇතුළත් ප්‍රජාව වෙත ළඟා වීම, ප්‍රගතිශීලී සැලසුම් කිරීම හා පරීක්ෂාකාරීව ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය පියවර කිහිපයකින් යුත් ක්‍රියාවලියක් බව මතක තබා ගැනීම වැදගත් වේ.

අනාගත අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට අප සූදානම්ද?

මෑත අවුරුදු කිහිපය දෙස ආපසු හැරී බලන විට, ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ට සහ ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහි ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ ඒවා ආමන්ත්‍රණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් යම් වෙනසක් හා ප්‍රගතියක් දක්නට ලැබේ. නිරන්තර ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් ජාතික සංවර්ධන ප්‍රමුඛතාවයන්හි කොටසක් ලෙස ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනය ආමන්ත්‍රණය කරති. බිම් මට්ටමේ වැඩ කරන සංවිධාන විසින් ප්‍රජාව අතර මෙම ගැටළු පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඉහළ නංවා ඇත. මේ සඳහා කැපවීමෙන් වැඩකරන සේවා සපයන්නන් බොහෝ කාන්තාවන්ට සිය කතා හෙළිදරව් කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් වීමට සහය සලසා ඇති අතර ඔවුන්ගේ දැඩි අවශ්‍යතාවයන් වන මානසික, ශාරීරික, ආර්ථික හා නෛතික සහය ලබා දී ඇත. පොලිස් නිලධාරීන්ගේ කාලෝචිත හා ගැඹුරු විමර්ශන අදාළ ක්‍රියාවලීන් වඩා වේගවත් කිරීමට හේතු වී ඇත. ප්‍රගතිශීලී නීතිඥයින් සහ විනිසුරුවන්ගේ භාවිතයන් හා විනිශ්චයන් යුක්තිය පිළිබඳ ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි ඇති විශ්වාසය වඩා ශක්තිමත් කිරීමට හේතු වී තිබේ.

එහෙත්, තවමත් පවතින අභියෝග බොහෝය. ඒ අතර වින්දිතයින්ට වෙනස් කොට සැලකෙන ආකාරයේ සමාජ-සංස්කෘතික දෘෂ්ඨිකෝණයන් සහ ආකල්ප තවමත් පවතී. වින්දිතයින් තවමත් සිය ප්‍රජාව, පොලිසිය, අධිකරණය සහ සහයන් ලබා ගැනීමේ දී විවිධ දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දෙති. අපරාධකරුවන් තවමත් ඔවුන් කළ අපරාධයන්ට දඬුවම් නොලබා නිදැල්ලේ සිටීම, අත්සිටවූ සිර දඬුවම්වල ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම සහ අඩු වන්දි ගෙවීමකින් පසුව වගකීමෙන් මිදීම ආදී තත්වයන් තුනක් විඳි. පොලිස් විමර්ශන මට්ටමේ සිට නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ නඩු විභාගයන් දක්වා වන සමස්ත නීති සහන යාන්ත්‍රණය තුළ ප්‍රමාදයන් පවතී. මෙම සන්දර්භය තුළ, යුක්තිය අපේක්ෂා කිරීම තවමත් දුෂ්කර තීරණයක් වන අතර, එය සිදුවූ දෙය සම්බන්ධයෙන් වින්දිතයාට දෝෂ අසමත්, ප්‍රතිකර්ම ක්‍රියාවලිය තුළ ප්‍රති හිංසනයන්ට ළක් වෙමින් සහ සමස්ත ක්‍රියාවලිය අවසානයේ වින්දිතයාට නිසි යුක්තිය හෝ සාධාරණ වන්දියක් නොලැබෙන වඩා දුෂ්කර ගමනක් බවට පත්ව ඇත.

කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන් කෙරෙහි යුක්තිය ඉටුකිරීම පමා කරන හා මග හරින ආකාරයේ එකම ස්වභාවයක සමාජ-සංස්කෘතික, ආයතනික හා ව්‍යුහාත්මක ගැටළු විසඳීමට අප උත්සාහ කරමින් සිටිය දී, නව අභියෝග සහ ගැටළු ද ඉස්මතු වෙමින් පවතී. කාන්තාවන්ට එරෙහි ගෘහස්ත, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්හි වෙනස් වන ස්වභාවය සහ එහි බරපතලතම පිළිබඳව සේවා සපයන්නන් විසින් කතා කරයි. කලක් හිංසනය උග්‍ර කිරීමට බලපෑ සාදක ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ දුර්දතාවය සහ අනිසි මත්පැන් භාවිතය වැනි ගැටළු මේ වන විට නව මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතයන් සහ 'ඔන්ලයින්' ක්‍රම හරහා උද්ගත කෙරෙන නිර්නාමික (අපරාධකරුවන් හඳුනාගැනීමට අපහසු) ස්වභාවයක් ගෙන ඇත. ඩිජිටල් හා සමාජ මාධ්‍ය හරහා කෙරෙන තර්ජන, ප්‍රචණ්ඩත්වයන් සහ බිය ගැන්වීම් ආදිය වේගවත් තාක්ෂණික දියුණුවත් සමග ඉහළ යමින් පවතින අතර එය අන්තර්ජාලය (ඔන්ලයින්) හරහා කෙරෙන නිර්හර කිරීමේ සිට සීමාන්තික නිර්හර හා පළිගැනීම් පිණිස කාමුක දර්ශන යොදා ගැනීම දක්වා විහිදෙන අතර එය අන්තර්ජාල (ඔන්ලයින්) හිංසනයෙන් ඔබ්බට ගිය බාහිර හිංසනයන් ලෙස විද්‍යාමාන වන තෙක් ව්‍යාප්ත වේ. පවුල් තුළ වෙනස්වන ස්වභාවයේ සහ සමීප හවුල්කරු සබඳතාවල ද වෙනස්කම් පෙන්නුම් කරයි. පිරිමින් සහ පිරිමි ළමුන් හුදෙක් දඬුවම් ලැබිය යුතු හෝ පුනරුත්ථාපනය කළ යුතු අපරාධකරුවන් ලෙස සරලව සැලකිය නොහැකි අතර වින්දිතයින් ලෙස හිංසනයන්ට ගොදුරු වූවන් විසින්ම සහ සහයෝගය දක්වන මිත්‍ර පාෂණිකයින් ද ප්‍රගතිශීලී වෙනසක් කරා යොමු විය යුතුය.

අපගේ සමාජ හා තාක්ෂණික ව්‍යුහයේ මෙම වෙනස්කම් හා දියුණුව වේගවත්ය. කෙසේ වෙතත්, මෙම ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිණිස ඒ පිළිබඳ අපගේ අවබෝධය සහ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ, අධිකරණ අංශයේ සහ අනෙකුත් නිලධාරීන්ගේ අවබෝධය වර්ධනය මන්දගාමීය. නීතීන්, ප්‍රතිපත්තීන් සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ප්‍රයත්නයන් සම්ප්‍රදායික හා නිරන්තරවම ක්ෂණිකව ප්‍රතික්‍රියා දක්වන, කෙටිකාලීන හා එතරම් නිරසාර නොවන ඒවා වන අතර ඒ හරහා දිගු කාලීන ගැටළු ආමන්ත්‍රණය අපහසු වන බැවින් හුදෙක් අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයෙන් පමණක් නොව සියලුම පාර්ශවයන්ගේ ප්‍රගතිශීලී ප්‍රතිචාරයන් දිරිමත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. ලොව පුරා කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන් මුහුණ දෙන හිංසනයන් සහ වෙනස්කොට සැලකීම් පිළිබඳව අප තවමත් තැකීමක් නොකොට හා නොදන්නා සේ සිටිද්දී අනාගත අභියෝගයන්ට මුහුණ දීමට අප සූදානම් වන්නේ කෙසේද? අපගේ සම්පත්, වැඩ සැලසුම්, මෙවලම්, අයවැය සහ කාර්ය රාමු සැබැවින්ම ප්‍රබල වෙනසක් සිදුකරන්නේද? හා නොඑසේ නම්, අපට තවදුරටත් කළ හැක්කේ කුමක්ද? යන්න සංවර්ධනයෙහි ලා නියැලෙන ප්‍රජාව ලෙස අප අපගෙන්ම විමසා සිටිය යුතුය.

යුක්තිය පසිඳුලීමේ පද්ධතිය හරහා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සමාණාත්මතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා අප

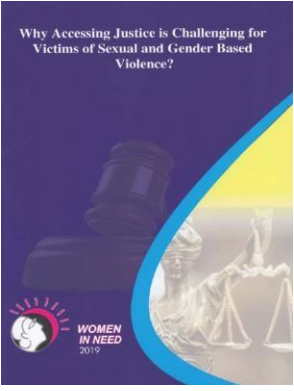

අබණ්ඩව හා එක්ව කටයුතු කරන්නේ නම් සමාජය තුළ පරිවර්තනය වෙනසක් ළඟා කරගත හැකිය. සැමට යුක්තිය සඳහා සම ප්‍රවේශයක් සහතික කිරීම, හිතිය ඉදිරියේ සැමට සමානව සැලකීම සහ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් හා අපරාධයන් බරපතල තත්වයන් ලෙස සැලකිල්ලට භාජනය කිරීම සහතික කිරීමෙන් අධිකරණ පද්ධතියෙන් ඔබ්බට සමාජයේ සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇති වන බවට කිසිදු සැකයක් නැති අතර අප උත්සාහ කළ යුතු වෙනස ද එයයි.

වැඩිදුර තොරතුරු ලබා ගත හැකි වෙනත් ප්‍රකාශන මොනවාද?

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වූ කාලය තුළ පහත සඳහන් ප්‍රකාශන සහ වාර්තා එලි දක්වන ලද අතර ඒවා ආසියා පදනමෙන් ඉල්ලීමක් කර ලබා ගත හැකිය. මෙම වාර්තාවල සංවර්ධනය සහ යුක්තිමය අංශයේ මැදිහත්වීම් පිණිස නිර්දේශයන් ඇතුළත් කර ඇති අතර දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සහ ප්‍රචාරණය හා සම්බන්ධ තොරතුරු ඉදිරි වැඩකටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම හෝ ප්‍රචලිත කිරීම කළ හැකිය.

කවරය	තේමාව	විස්තරය
 <p>INSIDE JUSTICE: Ensuring Formal Justice Sector Responsibility and Accountability to Redress Sexual and Gender Based Violence (SGBV) against Women and Girls in Sri Lanka Baseline Report By Usani Theroapparama for the Asia Foundation's Inside Justice Project</p> <p><small>This is an internal programming document for the Inside Justice Project of The Asia Foundation. Please do not quote or circulate widely without permission.</small></p> 	<p>INSIDE JUSTICE: ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ට සහ ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහි ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් කෙරෙහි පිළියම් යෙදීම සඳහා විධිමත් යුක්තිමය අංශයේ වගකීම සහ වගවීම, මූලික දත්ත වාර්තාව ආසියා පදනම වෙනුවෙන් උද්දේනි තෙවරප්පෙරුම විසින් සම්පාදිතයි (2018)</p>	<p>මෙමගින් මාතර, ගාල්ල, යාපනය, මූලතිව් සහ කොළඹ යන ප්‍රදේශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් කෙරෙහි ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිණිස වන අධිකරණ ක්‍රියා පටිපාටි, විනිශ්චයන් සහ දඬුවම් නියම කිරීම් සම්බන්ධයෙන් විධිමත් යුක්තිමය අංශයේ ප්‍රතිචාරයන් පිළිබඳ මූලික තක්සේරුවක් කර ඇත.</p> <p>සොයාගැනීම්; විධිමත් යුක්තිය සපුරාලීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ පවතින ප්‍රමාදයන්, ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ නීති වෘත්තිකයින් තුළ පවතින අදහස් හා මතයන් සහ අසාත්‍ය වෝදනා, අධිකරණමය අත්දැකීම් සහ වින්දිතයින් කෙරෙහි බලපෑම.</p> <p>මෙගින් ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ සිද්ධීන් සමග කටයුතු කිරීමේදී විධිමත් යුක්තිමය අංශය තුළ පෙන්නුම් කරන හිඬැස්, අඩුපාඩුකම්, අසංවේදිතාවයන් සහ වෙනස්කොට සැලකීම ආමන්ත්‍රණය කිරීම පිණිස විස්තරාත්මක නිර්දේශයන් සපයයි.</p>
 <p>Research Report Documenting Formal Justice Sector Responses to Cases of Sexual and Gender Based Violence Against Women and Girls in Selected Locations in Sri Lanka Conducted by Women In Need Supported by The Asia Foundation and the European Union June 2019</p>	<p>පර්යේෂණ වාර්තාව: ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රදේශ කිහිපයක කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහි ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ සිද්ධීන් කෙරෙහි විධිමත් යුක්තිමය අංශයේ ප්‍රතිචාරයන් පිළිබඳ වාර්තාවකි. 'කාන්තා පිහිට' විසින් (2019)</p>	<p>මෙහිදී, එක් එක් දිස්ත්‍රික්කය සඳහා සවිස්තරාත්මක සොයාගැනීම් සහිතව මාතර, ගාල්ල, යාපනය සහ කොළඹ යන දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි කළ අධිකරණ නිරීක්ෂණයන් සහ අධිකරණය සමග කටයුතු කිරීම හරහා 'කාන්තා පිහිට' ලද අත්දැකීම් පිළිබඳ පූර්ණ වාර්තාවක් සම්පිණ්ඩනය කරයි.</p> <p>මෙම වාර්තාව සෑම දිස්ත්‍රික්කයකින්ම 'කාන්තා පිහිට' රැස් කරගත් දත්ත වලින් සමන්විත වන අතර අධිකරණ ක්‍රියාවලියේදී විධිමත් යුක්තිමය අංශයේ නිලධාරීන්ගේ ධනාත්මක හා සෘණාත්මක භාවිතයන් සහ එම ක්‍රියාවලිය තුළ වින්දිතයින්ගේ අත්දැකීම් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දෙයි. අදාළ සොයා ගැනීම් සහ නිර්දේශයන්ගේ සංවේදිතාවය අනුව සම්පූර්ණ වාර්තාව ප්‍රසිද්ධියට පත් නොකෙරේ. කෙසේ වෙතත්, 'කාන්තා පිහිට' ආයතනයෙන් ඉල්ලීමක් කර ඒ සඳහා ප්‍රවේශ විය හැක. මෙහි අන්තර්ගත නිර්දේශයන් 'කාන්තා පිහිට' හි උද්දේශන හා ව්‍යාප්ති වැඩකටයුතු කෙරෙහි භාවිතා කරනු ලැබේ.</p>

 <p>Why Accessing Justice is Challenging for Victims of Sexual and Gender Based Violence?</p> <p>WOMEN IN NEED 2019</p>	<p>ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිසඟයන්ට ගොදුරු වුවන්ට යුක්තිය සඳහා ප්‍රවේශ වීම අභියෝගයක් වන්නේ ඇයි?</p> <p>'කාන්තා පිහිට' විසින් (2019) (සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි යන භාෂාවලින් ඵලිදක්වා ඇත)</p>	<p>මෙමගින්, ගෘහස්ථ නිසඟය සහ වෙනත් ආකාරයේ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිසඟ නඩු පිලිබඳ මූලික පර්යේෂණාත්මක සොයාගැනීම්, පොදු ගැටළු සහ අභියෝග මෙන්ම අධිකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ වින්දිතයින්ගේ අත්දැකීම් සම්පිණ්ඩනය කර ඇති අතර ඉන් විධිමත් යුක්තිය පසිඳලීමේ පද්ධතියට අවතීර්ණ වීමට පෙර අධිකරණ පටිපාටීන් අතරතුර සහ නඩු විභාගවලදී මෙන්ම නඩුවෙන් පසු වින්දිතයින්ගේ අත්දැකීම් පිලිබඳ සොයාගැනීම් හුවා දක්වයි. මෙහි නිර්දේශයන් විධිමත් යුක්තිය පසිඳලීමේ පද්ධතියට වින්දිතයින් කේන්ද්‍ර කරගත් ප්‍රතිචාරයක් සහ මැදිහත්මක් සඳහා ප්‍රයෝජනවත් හා ප්‍රායෝගික ක්‍රම සපයයි. මෙම සාරාංශ වාර්තාව 'කාන්තා පිහිට' සතුව පවතින අතර ඉන් ඉල්ලීමක් කර ලබා ගත හැක.</p>
--	--	--

 <p>'Inside Justice': Media Mapping</p> <p>Final Report 05 June 2019</p>	<p><i>Inside Justice: මාධ්‍ය සිතියම්කරණය, අවසන් වාර්තාව</i></p> <p>'කාන්තාව සහ මාධ්‍ය සාමූහිකය' විසින් (2019)</p>	<p>ඉංග්‍රීසි, සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පුවත්පත්, ඔන්ලයින් පුවත්, සහ ජනප්‍රිය සමාජ මාධ්‍ය පිටු/කණ්ඩායම් සහ රූපවාහිනී පුවත් සහ කතිකාවන් හි අන්තර්ගතය සිතියම්ගත කිරීම සඳහා සති 20 ක් පුරා මාධ්‍ය සිතියම්කරණ අධ්‍යයනයක යෙදෙන ලදී. ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ ගැටළු ගැන සාකච්ඡා කෙරෙන දේශීය හා ජාත්‍යන්තර සිද්ධීන් අලලා සම්පාදිත පුවත්, උද්දේශන පදනම් කරගත් අන්තර්ගතයන්, විශ්ලේෂණාත්මක හා විමර්ශනාත්මක කරුණු හඳුනා ගැනීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම මෙන්ම අධිකරණ අංශය මගින් භාවිතා කරනු ලබන මාධ්‍ය අන්තර්ගතයන් තක්සේරු කිරීම සහ යුක්තිය සහ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන් පිළිබඳ ගැටළු ආවරණය කිරීම පිණිස සිතියම්ගත කිරීම කරන ලදී. මෙම වාර්තාව 'කාන්තාව සහ මාධ්‍ය සාමූහිකය' සහ ආසියා පදනම සතුව පවතින අතර ඉල්ලීමක් කර ලබා ගත හැක.</p>
<p>WHAT THE DATA SAYS: DOCUMENTING 4,000 CASES OF THE CHILD PROTECTION UNIT OF THE ATTORNEY GENERAL'S DEPARTMENT</p> 	<p><i>දත්ත වලින් පවසන්නේ කුමක්ද? නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ ළමා ආරක්ෂණ ඒකකයේ සිද්ධීන් 4000 ක් ලේඛනගත කිරීම.</i></p> <p>නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙනුවෙන් ආසියා පදනම විසින් සම්පාදිතයි (2020)</p>	<p>මෙය ව්‍යවස්ථාපිත ස්ත්‍රී දූෂණය ඇතුළු ලේඛනගත නඩු 4000 ක් අතරින් තෝරාගත් දත්ත ලේඛනගත කිරීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම පිණිස නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ ළමා ආරක්ෂණ ඒකකය වෙනුවෙන් පවත්වන ලද දත්ත විශ්ලේෂණයේ කෙටි වාර්තාවකි. මෙම වාර්තාව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත භාර දී ඇති අතර එය බෙදා ගැනීමේ හැකියාවක් නැත.</p>
	<p><i>වින්දිත සහය සඳහා වන අත්පොත:</i></p> <p>'කාන්තා පිහිටි' වෙනුවෙන් ආසියා පදනම විසින් සම්පාදිතයි (2020)</p> <p>(සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි යන භාෂාවලින් මුද්‍රිතයි)</p>	<p>කාන්තාවන්ට හා ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහි ගෘහස්ත හා ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනයන්හි වින්දිතයින් කේන්ද්‍ර කරගත් සහ පරිපූර්ණ සේවාවන් සැපයීමෙහි ලා 'කාන්තා පිහිටි' හි අත්දැකීම් සම්පිණ්ඩනය කරමින් මෙම අත්පොත සම්පාදනය කර ඇත. අත්පොත මගින් සේවා සැපයීමේ සන්දර්භීය දැනුම, සාරධර්ම සහ මූලධර්ම මෙන්ම සේවා සපයන්නන් සඳහා ප්‍රායෝගික මාර්ගෝපදේශයන් සැපයීම ද සිදු කරයි. කෙසේ වෙතත්, 'කාන්තා පිහිටි' වෙනුවෙන් සම්පාදිත මෙම අත්පොත වින්දිතයින් කෙරෙහි සේවා සපයන්නන්ට මෙන්ම වින්දිතයින්ට ද පරිශීලනය කළ හැකිය.</p>
 <p>Inside Justice: Making Courts Safe for Women Victims of Violence</p> <p>A Bench Book</p> <p>The Asia Foundation</p> <p>2020</p>	<p><i>Inside Justice: හිංසනයන්ට ගොදුරු වූ කාන්තාවන් සඳහා අධිකරණයන්හි ආරක්ෂාව සහතික කිරීම</i></p> <p><i>විනිසුරු අත්පොතකි</i></p> <p>ආසියා පදනම විසින් සම්පාදිතයි (2020)</p>	<p>මෙය විනිසුරුවන් සඳහා තොරතුරු, සම්පත්, පුහුණු උපකාරක සහ මෙවලම් සැපයීම පිණිස ආසියා පදනම විසින් ස්වාධීනව සංවර්ධනය කරන ලද අධිකරණය සඳහා වූ සම්පත් කට්ටලයකි. මෙයට "Inside Justice" ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ලබාගත් අත්දැකීම් ඇතුළත්ය. මෙම විනිසුරු අත්පොත සම්පූර්ණ කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ පවතින අතර යුක්තිය සඳහා ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස ප්‍රයෝජනවත් සම්පතක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.</p>

ස්තූතිය

“ ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන්ට එරෙහි ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ නිංසනය මැඩපැවැත්වීම පිණිස විධිමත් යුක්තිමය අංශයේ වගකීම සහ වගවීම සහතික කිරීම” පිළිබඳ ව්‍යාපෘතිය යටතේ යුරෝපා සංගමයෙන් ලද නොමසුරු මූල්‍ය අනුග්‍රහය හා සහයෝගය පිළිබඳව ආසියා පදනමේ ශ්‍රී ලංකා කාර්යාලයේ සහ මෙම ප්‍රකාශනයේ කතුවරුන්ගේ ස්තූතිය පුද කිරීමට කැමැත්තෙමු. ශ්‍රී ලංකාවේ යුරෝපා සංගමයේ ගරු නානාපති ඩේනිස් වයිබ් මහනාට අපගේ විශේෂ ස්තූතිය පල කර සිටින අතර; මෙරිනා සිං සහ නිකොලාස් ජේරාඩ් මහත්වරුන් සහ පරිපාලන හා මූල්‍ය කණ්ඩායම් වෙත ඔවුන් සැපයූ ප්‍රශංසනීය සහයෝගය වෙනුවෙන් ස්තූතිවන්ත වෙමු.

මෙම ව්‍යාපෘතිය හා එක්ව කටයුතු කළ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ නීති සංගමය, කොළඹ නීති පුස්තකාලය සහ ශ්‍රී ලංකා නීති සංගමය ඇතුළු අධිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ සියළුම පාර්ශවකරුවන්ට මෙන්ම විනිසුරු ශ්‍රීරානී තිලකවර්ධන මැතිනිය අප වෙත සැපයූ මගපෙන්වීම වෙනුවෙන් එතුමියට ද අපගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පල කරමු.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රධාන හවුල්කාර ආයතනය වන “කාන්තා පිහිට” අප වෙත ලබා දුන් මගපෙන්වීම වෙනුවෙන් එහි විධායක අධ්‍යක්ෂ සාවිත්‍රි විජේසේකර මහත්මියටත්, ව්‍යාපෘතිය කළමනාකරණය වෙනුවෙන් එහි ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකාරක නිරෝශිකා හෙට්ටිආරච්චි මහත්මියටත් අප බෙහෙවින් කෘතඥ වෙමු. මෙම ව්‍යාපෘතිය සාරවත් අත්දැකීමක් බවට පත් කරමින් ව්‍යාපෘතිය කෙරෙහි සිය වටිනා කාලය හා විශේෂඥ දැනුම කැප කළ සියළුම නීතිඥයින්, උපදේශන නිලධාරීන්, සම්බන්ධීකරකයින්, කළමනාකරණ හා මූල්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සහ ‘කාන්තා පිහිට’ හි අනෙකුත් සියළුම කාර්ය මණ්ඩලයට අපගේ හද පිරි ස්තූතිය පිරිනමමු.

දේශීය හවුල්කාර ‘කාන්තා හා මාධ්‍ය සාමූහිකය’ විසින් ඉටු කරන ලද අගනා කාර්ය සහ ව්‍යාපෘතියේ මාධ්‍ය අංශය වෙනුවෙන් ඔවුන් කල වටිනා දායකත්වය පිළිබඳව ද අපගේ කෘතඥතාවය පල කරන අතර එහි ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමෙහි සුභා විජේසිරිවර්ධන සහ ඉමාන් සලීම් යන මහත්ම මහත්මීන්ට මෙන්ම එහි මූල්‍ය කණ්ඩායමට ද ස්තූති කර සිටිමු.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වූ කාලය තුළ සිය විශේෂඥ දැනුම හා වටිනා කාලය කැප කළ විශේෂඥයින් සහ උපදේශකයින් වන ඉන්දික දයාරත්න, වේලායුදන් ජයවිත්‍රා, විභූෂිති බාලක්‍රිෂ්නන් යන මහත්ම මහත්මීන්ට මෙන්ම සැපයූ නිර්මාණාත්මක හවුල්කාරීත්වය වෙනුවෙන් ලුස්ස් බීජිට්ල් ආයතනයට ද කෘතඥ වෙමු. එසේම, අපගේ බොහෝ කාර්යන් දේශීය භාෂාවලින් ද සන්නිවේදනය කිරීම සහතික කිරීම පිණිස අප වෙත දැක්වූ සහය පිළිබඳව අපගේ පරිවර්තකයින්ට සහ සංස්කාරකවරුන්ට ද අපගේ ස්තූතිය පිරිනමමු.

ව්‍යාපෘතියට සහයෝගය දැක්වීම, එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මග පෙන්වීම සහ සිය විශේෂඥ දැනුම ලබා දීමට කාලය කැප කළ සැමට විශේෂ ස්තූතිය පල කර සිටිමු.

යුරෝපා සංගමයේ අරමුදල් ලබා ගැනීම සඳහා සාර්ථකව කටයුතු කිරීමට අපට මග පෑදූ, මෙම වැඩකටයුතු වලින් බොහොමයක් ආරම්භ කිරීමට හා අත්හදා බැලීමට අවශ්‍ය වූ මූලික අරමුදල් සැපයූ අපගේම ‘නෙට්ම කවය’ (Lotus Circle) ව්‍යාපෘතිය ගැන ද මෙහිදී විශේෂයෙන් සිහිපත් කිරීමට කැමැත්තෙමු.

අවසාන වශයෙන්, මෙම ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක කර ගැනීමෙහි ලා අඛණ්ඩව සහය දැක්වූ අපගේම කණ්ඩායමේ දිනේෂා ද සිල්වා වික්‍රමනායක, උදේනි තෙවරප්පෙරුම, රොෂාන් ඡාපේහාන් , නිරෝෂිනී නුගවෙල, සුභෂා විජයරත්න, කුමාරී ඉඩමෙගම සහ සිත්තුපා රාජරත්නම් සහ විශේෂයෙන්ම අපගේ මූල්‍ය කණ්ඩායමේ රුවන් කුමාර යන මහත්ම මහත්මීන්ට අපගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පල කරමු.

